

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Bakalářská práce

2010

Jitka Moudrá

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

**Strategie rozvoje venkova:
Mínění a postoje obyvatelů vesnice**

Autor: Jitka Moudrá

Vedoucí práce: Mgr. Eliška Novotná

Studijní program: Sociální pedagogika, specializace Základy veřejné správy

Datum odevzdání : 31. 3. 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma
»**Strategie rozvoje venkova, postoje a mínění obyvatelů vesnice**«
jsem vypracovala samostatně.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v příloženém seznamu literatury.

Štěpánovice, březen 2010

podpis studenta

Anotace

Strategie rozvoje venkova, mínění a postoje obyvatelů vesnice

Cílem práce je zjistit míru souladu postojů obyvatel obce vůči strategii rozvoje jejich obce s teoretickými znalostmi, které se týkají strategie rozvoje venkova obecně.

březen 2010

Poděkování

Za cenné rady, náměty a inspiraci
děkuji

Mgr. Elišce Novotné,
vedoucí mé bakalářské práce.

Obsah

ÚVOD	1
1. ZÁKLADNÍ POJMY	3
1.1. VENKOV	3
1.2. VENKOVSKÉ SÍDLO	4
1.2.1. <i>Typologie venkovského osídlení</i>	4
2. HISTORICKÝ VÝVOJ VENKOVA V ČESKÝCH ZEMÍCH	6
2.1. ČESKÝ VENKOV NA PŘELOMU 19. A 20 STOLETÍ	6
2.1.1. <i>Český venkov po roce 1918</i>	6
2.2. VÝVOJ ČESKÉHO VENKOVA OD DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY	7
2.2.1. <i>Odsun Čechů ze Sudet 1938</i>	7
2.2.2. <i>Odsun Němců z pohraničí 1946 – 1947</i>	7
2.2.3. <i>Kolektivizace 1948 - 1953</i>	8
2.2.4. <i>Socializace venkova 1952 - 1970</i>	8
2.2.5. <i>Kolektivizace a rekreace 1970 - 1990</i>	9
2.3. SITUACE NA VENKOVĚ PO ROCE 1990	10
3. OBČANSKÁ VYBAVENOST	13
4. PROGRAM ROZVOJE VENKOVA	14
5. PROGRAM OBNOVY VENKOVA	16
5.1. SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA	17
6. PROGRAM „NAŠE VESNICE“	18
7. PRAKTICKÁ ČÁST	19
7.1. POPIS OBCE ŠTĚPÁNOVICE U ČESKÝCH BUDĚJOVIC	19
7.2. METODIKA ANKETY	25
7.3. VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A INTERPRETACE	26
8. ZÁVĚR	46
PŘÍLOHY	48
POUŽITÁ LITERATURA	61

ÚVOD

Pojem venkova je v posledních letech stále častěji skloňován. Z historického hlediska prošel mnoha vývojovými stádii. Od počátku byl spojován s tradičním způsobem života, spjatým s přírodou, se zemědělstvím, rybolovem, lesnictvím. Sociální vazby mezi venkovany byly vždy považovány za mnohem lepší, než u lidí ve městech, kdy se často vinou těžkých životních podmínek lidé k sobě více semkli a okolnosti je přinutily k tomu si pomáhat. Venkov byl mnohdy mytizován, zejména v období romantismu. Lidé z města utíkali za idylou poklidného života v “lůně” přírody. Poválečná léta, spojená s komunistickým režimem a násilnou kolektivizací, tento obrázek málem zničila. Byla budována soustava střediskových obcí, na venkov byli často odklizeni nepohodlní nepřátelé státu a venkov pomalu přestával být ideálním místem k životu. Životní prostředí prošlo náročnou zkouškou, a míra znečištění půdy, vody a ovzduší se dostala do závratných výšin. Listopad 1989 přinesl jeho obyvatelům mnoho nadějí, ale také velká zklamání. Obnovení tradic a zlepšení životní úrovně nešlo tak rychle, jak si představovali. Minulost zanechala spoustu škod, a jejich napravení vyžaduje hodně času. Na mnoha místech je nešetrné hospodaření z dob minulých patrné i dnes. Naštěstí existuje hned několik programů na národní úrovni, díky kterým je možné čerpat podporu na rozvoj venkova. Některé obce tyto programy využívají a jejich obyvatelé se mohou těšit z rozkvětu jejich obce a zvyšující se úrovně občanské vybavenosti.

Bakalářskou práci na toto téma jsem si zvolila hned z několika důvodů. Tím hlavním byl fakt, že už tři roky bydlím na vesnici, kam jsem se přestěhovala z krajského města. Právě kontrast života ve městě a na venkově byl dalším důvodem mého výběru. Anonymitu většího města střídá počáteční drobnohled a nedůvěra starousedlíků. První krok špatným směrem se většinou nezapomíná a jen tak neodpouští. Na druhou stranu – po nenápadném a vstřícném zapojení do místního života se můžete na své sousedy v mnoha směrech spolehnout.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy jako “venkov” a “venkovské sídlo”. Obsáhlejší část tvoří náhled do historického vývoje venkova v českých zemích. Období

je rozděleno podle historických milníků – první světové války, druhé světové války a revolučního roku 1989. Je patrné, že se tyto události nezapomenutelně zapsaly do tváře venkova. Dále jsou zde uvedeny prvky občanské vybavenosti obecně a představeny tři programy, které jsou zaměřeny na strategii rozvoje venkova.

Praktická část je tvořena případovou studií obce Štěpánovice u Českých Budějovic, kde nyní bydlím. Je zde stručně popsána historie obce, její památky a tradice. Následně uvádím fakta ze současnosti, přehled občanské vybavenosti obce a popisují některé zájmové spolky, které v obci působí. Na závěr je uveden náhled do demografického vývoje v obci za necelých 40 let.

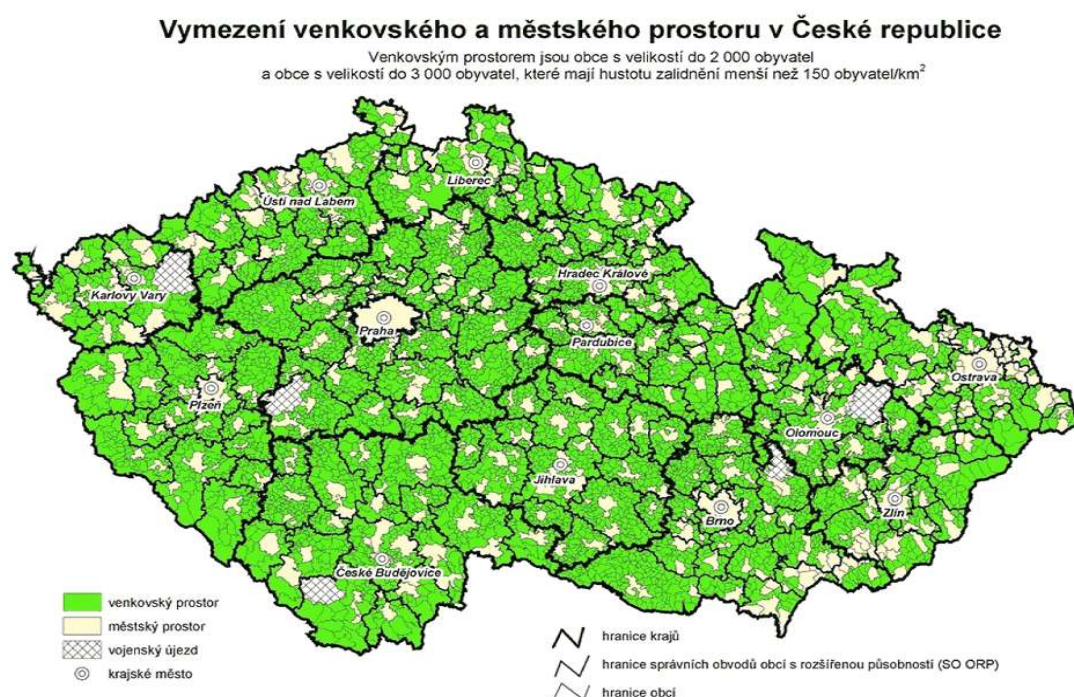
Hlavní náplní praktické části je anketa, která byla provedena mezi obyvateli Štěpánovic na téma “Spokojenosti obyvatel s rozvojem obce”. Výsledky ankety, jejich rozbor a interpretace jsou nedílnou součástí praktické části.

Metody použité v bakalářské práci jsou: v teoretické části literární rešerše, v praktické části popis obce a analýza mínění a postojů obyvatel obce. Nástrojem sběru dat byl formulář dotazníku, do něhož byly zaznamenány odpovědi při rozhovoru s vybranými respondenty. Při sestavování projektu ankety jsem definovala dílčí cíle, které byly po sběru dat vyhodnoceny a interpretovány.

1. Základní pojmy

1.1. Venkov

Jednotná definice pojmu venkov v zásadě neexistuje. Obecně se dá říci, že venkov je obydlený prostor mimo město, s menší hustotou zalidnění a malým počtem obyvatel, tradičně orientovaný na zemědělství (případně lesnictví, rybolov a další činnosti primárního sektoru). [9] Některé z těchto rysů však už mohou být potlačeny. Podle metodiky OECD použité pro vymezování venkova v EU je základním rozlišovacím kritériem obec s hustotou do 150 obyvatel na km². [9] Za venkovské obce se v ČR zpravidla považují obce s méně než 2 000 obyvateli (s tím, že obce do 10 000 obyvatel mohou být v některých případech považovány za obce venkovského charakteru). Představují 89,6 % všech obcí a spravují území, které tvoří 73,5 % plochy státu. Žije v nich však pouze čtvrtina (26,4 %) obyvatel, což je v absolutním vyjádření 2 714 859 osob (k 1.1.2007). [9]

Obr. 1, Vymezení venkovského prostoru, zdroj: iDnes [10]

1.2. Venkovské sídlo

Vymezení venkovských sídel je možné hned z několika hledisek. Z toho urbanistického je vymezeno jako sídlo s typickou strukturou nízkopodlažní stavby, s vysokým podílem rodinných domů a dominantním prostorem návsi jako společenského a kulturního sídla.[5] Hledisko architektonické toto vymezení rozšiřuje doplněním venkovského domu o rozsáhlejší hospodářské zázemí. [5] Sociální náhled nabízí definici o mnohem užších sociálních kontaktech mezi jednotlivými obyvateli sídla s určitým podílem participace. [5] Historie uznává za města pouze ta, která k tomu získala práva, ostatní sídla jsou vesnicemi. Poslední hledisko, které vymezuje definici venkovského sídla, jako toho, které má méně, než konvenčně stanovený počet obyvatel, se nazývá statistické.[5] Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. říká, že “obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.” [2]

1.2.1. Typologie venkovského osídlení

Venkovské osídlení je tedy historicky spjato se zemědělským obhospodařováním krajiny. Dle Majerové ^[4] se postupem vývoje a funkční diferenciací na našem území vyvinuly v podstatě 3 typy venkovského osídlení:

- **klasická venkovská sídla** – tvoří kompaktní sídelní jednotky v oblastech, v níž města vyrostla nad venkovskou sídelní sítí jako tržní a správní střediska a soustředění řemesel
- **venkovská sídla v zázemí významných center osídlení** – obyvatelstvo těchto sídel a ekonomická základna participují v dělbě funkcí s ostatními sídly, ekonomický profil je posunut od primárního sektoru k sekundárnímu i terciárnímu
- **venkovská sídla rozptýleného typu** – rozvinutá u nás především v podhorských a horských oblastech [4]

Další možností typologie je řazení obcí podle hlediska dlouhodobého vývoje. Dřívější okresy ČR byly rozděleny do 6 shluků, které charakterizují jednotlivé typy vývoje počtu obyvatel ve venkovském prostoru ČR:

1. **Sudety** – typický znak: výrazný pokles počtu obyvatelstva po roce 1946, horské okresy, původně hustá síť malých obcí, po válce pouze částečně dosídlena, pohraniční

okresy při severozápadní a jihozápadní hranici, dále okresy Šumperk, Bruntál, Frýdek-Místek a Karviná

2. **Zemědělské oblasti** – typický znak: dlouhodobá stabilita vývoje počtu obyvatelstva; úrodné zemědělské oblasti Čech a Moravy.

3. **Nerozvojové oblasti** – typický znak: rozdrobená sídelní struktura, pro kterou jsou charakteristické velké počty malých sídel a samot, nesourodý celek: středo-jihočeské pomezí, prostor Českomoravské vrchoviny, částečně i Slezsko.

4. **Periferní oblasti** – původní venkovská struktura obyvatelstva zůstala zachována; Litoměřice, Louny, Plzeň-sever, Znojmo.

5. **Středočeské okresy** – představují dlouhodobý zdroj pracovních sil pro Prahu; Kladno, Benešov, Kutná Hora, Beroun.

6. **Okresy suburbánní** (*suburbanizace = přetváření krajiny, způsobené pohybem (stěhováním) obyvatelstva z měst na jeho okraj – pozn. autora*) **a moravského pomezí** – dvě skupiny okresů značně nesourodé (zázemí Prahy a Brna); druhou skupinu představují 3 moravské okresy tzv. Horňácka a Dolňácka (Hodonín, Uherské Hradiště, Zlín).^[4]

2. Historický vývoj venkova v Českých zemích

V dějinách Českých zemí má důležité místo Marie Terezie (1740 – 1780). V průběhu její vlády začaly rozsáhlé hospodářské, školské, správní a náboženské reformy. Byl zpracován tzv. “**katastr tereziánský**”, kterým byla sepsána veškerá půda, především pro účely daňové. V r. 1753 začalo sčítání obyvatelstva. Reformy pokračovaly také za vlády jejího syna, Josefa II. Ten se staral o zakládání nových vsí na místě zrušených dvorců, o dělení velkých statků a rozmnožování počtu selských rodin. Patentem v roce 1781 zrušil nevolnictví. Tím byla zavedena osobní svoboda, nikoliv však instituce poddanství. K tomu došlo až v revolučním roce 1848. [4]

2.1. Český venkov na přelomu 19. a 20 století

S nástupem průmyslové revoluce ztratil venkov svou dominantní zemědělskou funkci. Postupná industrializace společnosti přinesla také výrazné zvýšení produktivity v zemědělské výrobě, začínají se zde využívat nové energetické zdroje. Vyrůstá význam zemědělské osvěty. Zvyšující se životní úroveň a současně zlepšující se zdravotní a hygienické návyky, vedly k rychlému růstu obyvatel měst i venkova. Obyvatelstvo na venkově již nemohlo najít svoje uplatnění v zemědělství a příbuzných oborech, proto dochází k rychlé intenzivní migraci obyvatel do měst. Ve stejném období se rozvíjí i spolková činnost a roste společenská aktivita. Na vesnicích vznikají různé spolky, které mají buď sportovní zaměření (Sokol) nebo osvětové a národnostní zaměření (Beseda, Osvětové spolky). Dále zde vznikají první spolky dobrovolných hasičů a další lokální iniciativy. [5]

2.1.1. Český venkov po roce 1918

První světová válka přinesla, kromě lidského utrpení, i hospodářský rozvrat. Venkov a jeho hlavní zdroj obživy – zemědělství byl poznamenán nedostatkem pracovních sil, strojů, šlechtěného osiva, byl snížen výnos z rostlinné i živočišné výroby. Válečné poměry vyvolaly spekulace s půdou, ceny potravin závratně rostly, v malých hospodářstvích chyběly pracovní síly a na velkostatkách jejich počet stagnoval. Vznik Československé republiky 28.října 1918 znamenal novou etapu i pro vývoj venkova a zemědělství. Začátky budování státu však byly obtížné. Nejnaléhavější potřebou prvních poválečných měsíců bylo zajistit zásobování obyvatelstva. [4]

2.2. Vývoj českého venkova od druhé světové války

Až do roku 1938, tedy do období těsně před zahájením II. světové války, byl vývoj českého venkova srovnatelný s obdobnými územími za hranicemi republiky. Stabilní zemědělská výroba doplněná dalšími ekonomickými činnostmi, bohatý spolkový život, silná role místních autorit a velmi intenzivní společenská účast veřejnosti. Na venkově existoval silný vztah k půdě jako základnímu atributu bohatství (majetku), jasné sociální rozvrstvení venkovské společnosti a silná sociální sounáležitost mezi všemi skupinami na vesnici. V malých sídlech si prostě všichni lidé vzájemně vidí až do talíře a komunikují spolu na základě dlouhodobého sousedského vztahu a jasného rozdělení rolí. [5]

2.2.1. Odsun Čechů ze Sudet 1938

Prvním výrazným zásahem do českého venkova byl odsun Čechů, kteří po předání Sudet v říjnu 1938 museli opustit svoje domy a statky, které připadly tehdejší Velkoněmecké říši. Tento odsun se týkal pouze malého počtu obyvatelstva jak měst, tak i venkova, protože v Sudetech žilo většinové německé obyvatelstvo. Přesto tento akt poznamenal další etapy vývoje českého venkova. Poprvé totiž došlo k tomu, že na základě politického rozhodnutí byl venkovským obyvatelům jednotlivých vesnic české národnosti zabaven jejich historický majetek, a především zemědělská půda, která tvořila historický a děděný majetek, na kterém se zakládala společenská prestiž jednotlivých rodů.

2.2.2. Odsun Němců z pohraničí 1946 – 1947

Mnohem výraznější zásah do kontinuity a stability venkovského osídlení a celé venkovské krajiny představoval odsun Němců ze Sudet po II. světové válce. Také tento odsun byl vyvolán politickým rozhodnutím o nutnosti budování národního státu a vlastní obyvatelé, kterých se rozhodnutí dotýkalo, neměli mnoho možností, jak takové rozhodování ovlivňovat. Odsun se týkal asi 1/3 území Česka a podle různých odhadů se dotkl 2,5 mil. – 3,5 mil. obyvatel původního předválečného Československa, kteří byli německé národnosti. Odsun znamenal totální ztrátu kulturní a sociální kontinuity vývoje spolupráce Čechů a Němců, naprostou změnu vlastnických vztahů, dokonalé vysídlení venkova v Sudetech, totální propad zemědělství, velký propad průmyslové

výroby a dlouhodobý pokles počtu obyvatel ve srovnání let 1930-1950. Tento pokles byl i po dosídlení do roku 1950 v některých oblastech až na 45 % původního počtu obyvatel. To se týká především okresů Cheb, Sokolov, Tachov. I přes snahu o urychlené dosídlení nebylo nikdy dosídlení úplné, v mnohých oblastech především podél hranice s tehdejší Spolkovou republikou Německo zaniklo velké množství sídel. [5]

2.2.3. Kolektivizace 1948 - 1953

Velmi výraznou změnou do celkového života venkovského obyvatelstva vnesla intenzivně prosazovaná myšlenka kolektivizace a společného družstevního hospodářství. Postupně po roce 1948 začala být na celém českém venkově prosazována původní sovětská idea kolektivizace a združstevnění zemědělské výroby, která vycházela z oprávněného předpokladu, že na větších zemědělských pozemcích lze dosáhnout vyšší produktivity práce. Její uplatňování v ČR však vedlo k obrovským a nevratným ekonomickým a společenským zásahům do velmi stabilního a konzervativního venkovského způsobu života. Kolektivizace byla prováděna na základě politického zadání a byla prosazována velmi razantními postupy vůči všem, kteří neměli zájem do takto vzniklých družstev vstupovat.

Došlo k výrazné redukci aktivit neformálních sdružení a spolků, což znamenalo naprosté přerušování dlouhodobé kontinuity sociálního vývoje a stability na vesnici. Z hlediska ekonomického však byla kolektivizace úspěšná. Podařilo se zvýšit rozlohy obdělávaných polí a zvýšit produktivitu práce na venkově. V tradičních vnitrozemských venkovských lokalitách jsou zakládána zemědělská družstva, v Sudetských oblastech a v okolí velkých měst existovaly Státní statky jako zemědělské závody vlastněné státem. Nově usazení obyvatelé sudetského venkova, kteří dosídlili tyto oblasti po roce 1947, tak znovu přišli o svoji právě zahájenou zemědělskou činnost. [5]

2.2.4. Socializace venkova 1952 - 1970

Po kolektivizaci venkova dochází v další etapě k poměrně stabilnímu období ve vývoji venkova v ČSSR. V této době se postupně stabilizují sociální a ekonomické vztahy na vesnici. Po smrti Stalina a Gottwalda v roce 1953 se mírně uvolňuje vyhrcoená situace při kolektivizaci venkova a jednotliví zkušení sedláci se částečně smějí vrátit na svoje statky nebo postupně získávají zpět významnější pozice již v systému

zemědělských družstev. Pokles počtu obyvatel ve venkovských oblastech se týkal především území mimo hlavní produkční oblasti a v mnoha rurálních oblastech došlo k odchodu mladé generace z vesnic, a to do té míry, že v 60. letech byla populace zemědělců místy velmi přestárlá. Při velmi rychlé industrializaci venkova se začíná prosazovat heslo: "Přiblížení venkova městu", které vychází z naprosto mylné úvahy o nutnosti unifikace životního stylu na venkově a ve městě. Tato politika přinesla na venkov celou řadu nevhodných způsobů chování, nevhodné architektonické vzory a nevhodné stavební postupy. Toto heslo se v obměněné podobě prosazuje až do počátku 90. let. Jeho důsledky jsou v postupném odklonu od tradičního venkovského domu k městské vile s balkonem, prosazení kulturních domů a později nákupních středisek, postupná výstavba panelových bytovek apod. [5]

2.2.5. Kolektivizace a rekreace 1970 - 1990

V 70. a 80. letech se na českém venkově začínají prosazovat dva protichůdně působící trendy. Jednak postupně narůstají procesy, které vedou ke koncentraci jednotlivých aktivit do velmi omezené skupiny sídel, a jednak se začíná v nejmenších sídlech, a dokonce i v nových sídelních lokalitách, prosazovat intenzivnější využití rekreačních objektů. Kromě koncentrace zemědělské výroby jsou dále koncentrovány i další obchody a služby. Ve větších obcích vznikají velmi rychle kromě kulturních domů 60. let i nákupní střediska 70. a 80. let. Nákupní střediska (stejně tak jako předtím kulturní domy) nerespektují původní architektonický a urbanistický ráz a často jsou budovány na místech původních zemědělských statků. Současně s tím mizí drobné provozovny obchodů a restaurace z malých vesnic, a tím dochází k další ztrátě ekonomického, ale hlavně sociálního významu vesnice. Ve velkých vesnicích jsou koncentrovány jednotlivé investiční akce jako je výstavba vodovodů a kanalizací, výstavba bytových domů, rekonstrukce škol apod.

V malých vesnicích mimo tato dominující centra je naopak jakákoliv investiční aktivita utlumována nebo byrokraticky omezována, a to dokonce do té míry, že i individuální výstavba rodinných domů jednotlivými stavebníky je převážně orientována do větších sídel. V administrativní struktuře je vyjádřením těchto procesů postupný pokles počtu obcí, a především zavedení **Střediskové soustavy**.

2.3. Situace na venkově po roce 1990

Na další vývoj venkova měly na počátku 90. let rozhodující vliv tři procesy, které proběhly v zemědělství, a které byly spojeny se společensko–ekonomickými změnami:

Privatizace: prodej majetku ve vlastnictví státu soukromým subjektům, vedla ke změně vlastnických struktur především u závodů zpracovatelského průmyslu, a také ke změně vlastnictví u bývalých státních statků

Transformace: přizpůsobení vnitřních předpisů jednotlivých družstev novým podmínkám, a především občanskému zákoníku, tím mělo dojít k vyrovnání se členy družstev, kteří do nich vstoupili v 50.letech. Transformace nebyla nikdy ukončena a řada družstev se v 90.letech následně změnila na nové typy obchodních společností podnikajících v zemědělství.

Restituce: vydání nemovitého majetku původním majitelům nebo jejich dědicům, v zemědělské výrobě byly restituovány především zemědělské pozemky a budovy původních statků, které dosud užívala JZD. Restituce vedla k obnovení soukromovlastnických vztahů na venkově. [7]

Další faktory, které měly vliv na proměnu českého venkova:

Dezintegrace

V reakci na administrativní slučování obcí v 70. a 80. letech, požádali aktivní občané v obcích, které v předcházejícím období zanikly, o obnovení statutu obce. Tento proces vedl k rychlé dezintegraci obcí. Zákon o obcích (obecním zřízení č.367/1990 Sb.) začal platit až od 24.11.1990, přesto již od druhého pololetí roku 1990 docházelo k masivnímu oddělování malých obcí od původních střediskových. Ke dni sčítání lidu 3.3.1991 mělo Česko 6097 obcí z původních 4100 na konci roku 1989. Zvýšil se počet obcí v kategorii do 500 i do 200 obyvatel a poklesl počet obcí v kategorii nad 500 obyvatel. [7] V současné době není oddělování obcí aktuální a v jejich počtu dochází pouze k malým změnám v řádu jednotek. Od roku 2000 platí pravidla, které stanovují podmínky pro rozdělení obcí.

Obnovení samosprávy

Původní centralizovaný model národních výborů byl nahrazen již zmiňovaným Zákonem o obcích 367/1990 Sb. Od roku 1990 se obnovila samosprávná působnost obcí včetně odpovědnosti za jednotlivá rozhodnutí. Zastupitelé obcí a starosta jsou politicky odpovědní za své rozhodnutí, stali se samosprávnými správci území obce a do jejich rozhodování nemůže zasahovat žádný nadřízený orgán. [7]

Obnovení samosprávy znamenalo také větší možnost občanů ovlivňovat konkrétní strategická rozhodování v obci. Na rozdíl od větších anonymních měst na venkově občané své zastupitele znají a pravidelně se s nimi setkávají, a mohou tak formálně i neformálně vyjadřovat své názory; na druhou stranu je podle účasti na veřejných jednáních zastupitelstva zřejmé, že občané tuto možnost využívají jen málo.

Nově zvolení zastupitelé obcí se stali skutečnými aktéry lokálního rozvoje. Samosprávné obce získaly poměrně rozsáhlý majetek a změnilo se jejich financování.

Hospodaření obcí

Obnova místní samosprávy přinesla obcím také právo a povinnost hospodařit s majetkem obcí. Obce získaly rozsáhlý nemovitý majetek a dále majetek v podobě akcií v jednotlivých distribučních společnostech. Venkovské obce většinou restituovaly lesy (mohly se rozprodat a financovat obecní aktivity) a zemědělský půdní fond (usnadňoval územní rozvoj). Velikost převzatého majetku není závislá na velikosti obce, proto se stává, že malé obce získaly díky historickým souvislostem velké majetky a velké venkovské obce mohly získat relativně malý majetek. [7] Hospodaření s obecním majetkem také vedlo k problematickým nebo nedokončeným investicím. Například obec Bublava z Karlovarského kraje obdržela opakovaně dotaci na vybudování aquaparku, který nikdy nedokončila, a je proto nyní velmi zadlužená. Mimo jiné i proto je hospodaření obcí a jejich práce s rozpočtem neustále pod kontrolou orgánů státní správy a současně může být také pod kontrolou veřejnosti.

Životní prostředí

Do roku 1990 se na životní prostředí příliš nedbalo. Po tomto roce se objevila řada legislativních nástrojů. Došlo k velmi razantnímu omezení používání tolerovaných, ale nepovolených obecních skládek, v krajině byly vymezeny systémy ekologické stability – tzv. biokoridory a biocentra. Dále se výrazně redukovalo používání chemických hnojiv, a díky tomu se zlepšil půdní horizont. Na druhou stranu došlo ke snížení hektarových výnosů. Celkově se zlepšil stav vody i ovzduší.

3. Občanská vybavenost

V rozsahu a kvalitě občanské vybavenosti jsou ve venkovských obcích velké rozdíly. Dá se však konstatovat, že v posledních letech se úroveň vybavenosti zvyšuje.

Pod pojem “občanská vybavenost” se dá zahrnout celý komplex prvků:

- **Základní občanské vybavení** – do této skupiny patří základní škola, mateřská školka, zdravotní středisko, pošta a úřadovna Policie ČR. Můžeme říci, že téměř dvě třetiny obcí mají základní školu, podobná situace je i u mateřských škol a u pošty; zdravotní středisko je k dispozici u necelé poloviny obcí, policejní stanici pouze 13,7 % obcí.
- **Kulturní, rekreační a sportovní vybavenost** – kino, sál pro taneční zábavy, tělocvična, sportovní hřiště a veřejné koupaliště.
- **Technická infrastruktura** – zahrnuje veřejný vodovod, kanalizace, plynovod, někdy bývá do této kategorie zahrnuta také oblast telekomunikačních sítí.
- **Dopravní dostupnost** – veřejná doprava - autobus, či vlak. Před rokem 1990 byla zajišťována každodenní přeprava 5 - 10 spoji denně, po privatizaci jednotlivých závodů ČSAD došlo k razantnímu omezení počtu linek a spojů, obce jsou tlačeny k tomu, aby se spolupodílely na uhrazování ztrát jednotlivých dopravců ze svého obecního rozpočtu. Omezení veřejné dopravy má sociální dopad na některé skupiny obyvatelstva, např. školáci nebo osoby důchodového věku bez řidičského průkazu.
- **Vybavenost v oblasti obchodu a služeb** – obchody, bistra, restaurace, služby. V této oblasti lze konstatovat výrazné zlepšení, i v nejmenších lokalitách se velmi rychle obnovily malé obchody a hospůdky spolu s dalšími službami. [8]

Mezi nástroje pro zlepšování úrovně života na venkově patří “Národní strategický plán rozvoje venkova”, “Program obnovy venkova” nebo projekt “Naše vesnice”, které budou níže stručně popsány.

4. Program rozvoje venkova

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (dále jen “NSPRV”) vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007–2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj.[1] NSPRV ČR zajišťuje vazby mezi obecnými cíli rozvoje evropského venkova (vyjádřené nařízením Rady (ES) č. 1698/2005) a cíli rozvoje venkova ČR, odpovídajícími „evropským strategickým směrům“, třem strategickým rozvojovým osám (konkurenceschopnost, ochrana přírody, životního prostředí a krajiny a rozvoj a diverzifikace venkovského života). [1] NSPRV také zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji politiky ČR a EU (strukturální politika, politika soudržnosti, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů a rybářská politika) s cílem zabránit překryvům ve využívání těchto nástrojů. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR je realizován v období let 2007-2013, prostřednictvím **Programu rozvoje venkova (PRV)**. [1]

Strategie rozvoje venkova České republiky proto vychází z této rozvojové vize:

Do roku 2013 se změní tvář venkova České republiky a jeho hospodářská struktura v míře vedoucí k výraznému zlepšení životního prostředí, životní úrovně a životních podmínek jeho obyvatel, k posílení nosných oborů a diverzifikaci ekonomických aktivit zemědělství, lesního a vodního hospodářství, cestovního ruchu a dalších odvětví zabezpečujících hospodářskou a společenskou stabilitu venkova a k dosažení úrovně srovnatelné s venkovskými regiony vyspělých zemí Evropské unie. Komparativní výhody života na venkově zvýší atraktivitu venkova pro bydlení, práci a podnikání.[1]

Vymezení jednotek NUTS [3]

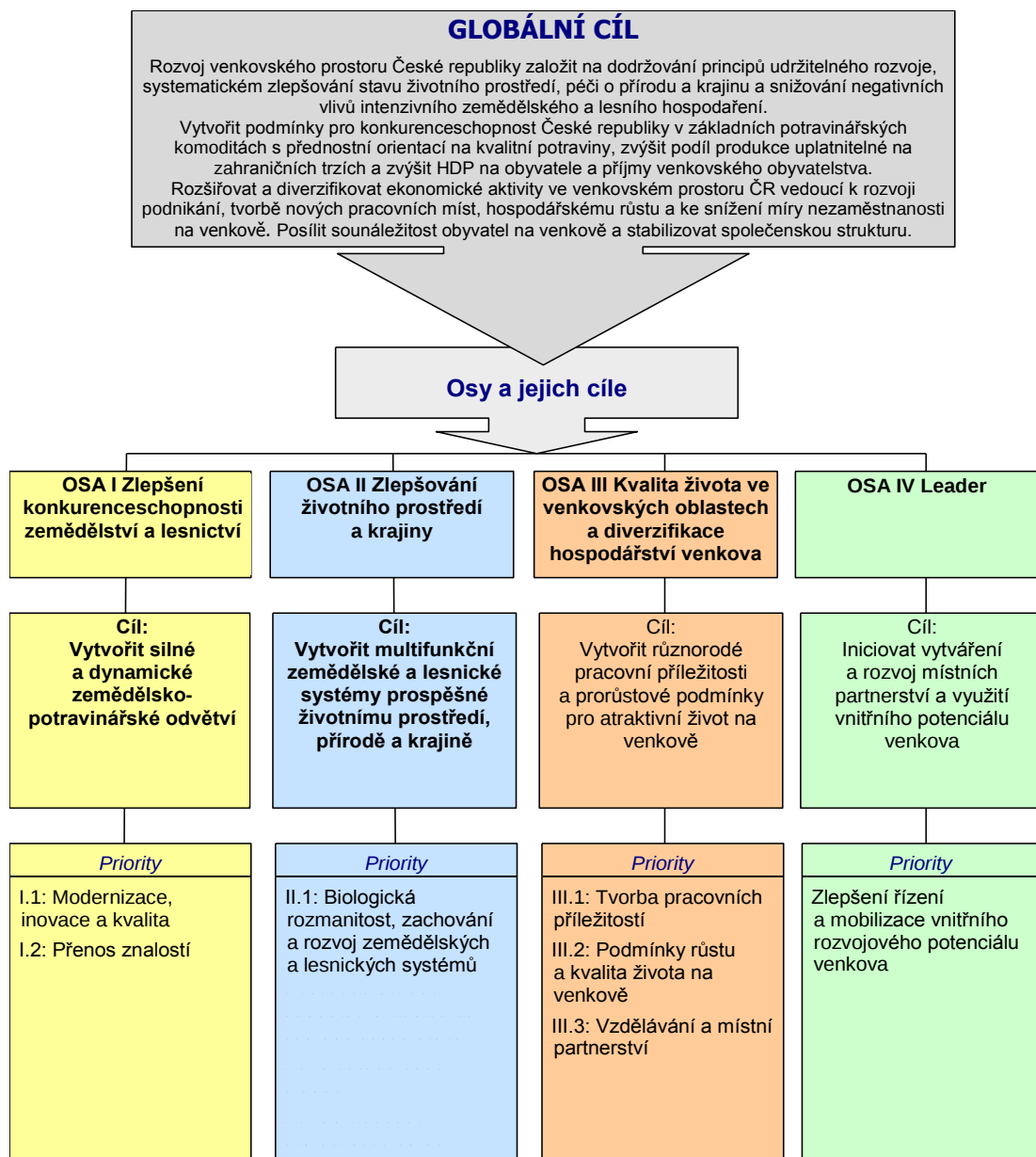
Jedná se o zkratku z francouzštiny: “*Nomenclature des Unites Territoriales Statistique*” - klasifikace územních statistických jednotek. Tyto statistické územní jednotky Evropské unie jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Evropského statistického úřadu a pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU. Vymezení jednotlivých úrovní NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou. Jednotky NUTS jsou skladebné od úrovně NUTS 0, NUTS I, NUTS II až po NUTS V.

Česká republika je na jednotlivé úrovně NUTS rozdělena následovně:

- **NUTS 0 a NUTS I** je celá Česká republika
- **NUTS II** jsou regiony soudržnosti (územní jednotky bez vlastní správy uměle vytvořené pro potřeby nomenklatury NUTS, v ČR tzv. sdružené kraje),
- **NUTS III** jsou kraje

- NUTS IV okresy
- NUTS V obce

Graf 1, Globální cíle programu

Zdroj: [1]

5. Program obnovy venkova

Program obnovy venkova, zajišťovaný v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj jako součást regionální politiky, zajišťuje realizaci Programu obnovy vesnice, přijatého vládou České republiky 29. května 1991. Tento Program se týkal participace obyvatelstva i duchovního rozměru obnovy vesnice, rozvoje podnikání ve venkovských regionech, vlastní stavební obnovy vesnice a péče o krajinu.[17]

Cíle Programu mohou obce zajišťovat s podporou státu - od r. 1994 s využitím vlastního Programu obnovy venkova i dalších resortních programů. Program obnovy venkova se soustřeďuje na dotování těch akcí a programů obcí, které nelze dotovat z ostatních resortů, a dále těch, které mají integrující územní nebo oborový charakter.

Program obnovy venkova je řízen podle „*Zásad pro poskytování účelových dotací obcím z rozpočtové kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu obnovy venkova*“[17], podle nichž obce podávají žádosti o dotace v termínech určených Ministerstvem pro místní rozvoj. O nich rozhoduje Ministerstvo pro místní rozvoj po projednání v meziresortní řídicí komisi Programu, v níž jsou zastoupena ministerstva zemědělství, životního prostředí, kultury a financí, Svaz měst a obcí ČR, Spolek pro obnovu venkova, výbory Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (zemědělský, pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí a Rozpočtový výbor) a Senátu Parlamentu ČR (Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí a Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu). [17] K jednání komise jsou přizváni předsedové krajských výběrových výborů, které připravují návrh rozdělení dotací v krajích.

5.1. Spolek pro obnovu venkova

Obr. 2, Logo spolku, zdroj: [18]

Spolek pro obnovu venkova byl založen dne 1. června 1993 a je registrován jako občanské sdružení. [18]

Posláním Spolku je přispívat k oživení venkova, k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově a k posílení hospodářské stability a prosperity venkova. Motivovat občany žijící na venkově k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na vývoji obce, napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení. Účastnit se evropské spolupráce při obnově venkova. V neposlední řadě pak překonávat resortní přístupy k řešení problémů obnovy vesnice a rozvoje venkova a realizovat Program obnovy venkova. [18]

Spolek organizuje každý měsíc pravidelná setkání členů a hostů střídavě v Praze a regionech, která jsou tematicky zaměřena na různé okruhy venkovského života a podílí se i na pořádání jiných seminářů a dalších akcí s odbornou a laickou veřejností. Zástupce Spolku je spolu se zástupci Svazu měst a obcí ČR členem meziresortní komise, která dohlíží na odpovědné přidělení prostředků, vyčleněných pro Program obnovy venkova ve státním rozpočtu.

Nejvýraznější akcí Spolku je soutěž Vesnice roku vyhlašovaná od roku 1995 společně se Svazem měst a obcí ČR, ministerstvy pro místní rozvoj, zemědělství, životního prostředí a kultury. [18]

6. Program „Naše vesnice“

Program „Naše vesnice“ je primárně určen těm nejpotřebnějším - malým obcím a celkovému rozvoji vesnického prostoru. Jedná se o společný program poradenské společnosti GRANTIKA České spořitelny, a.s., která je dceřinou společností České spořitelny, a.s. [6] Je zaměřen na dotace především pro obce dle zákona 128/2000 Sb. v období 2007 – 2013. Jedná se o následující dotované oblasti:

- **Vodohospodářská infrastruktura** – o tuto dotaci může požádat obec do 2000 obyvatel, nebo svazek obcí, výše podpory může dosáhnout až na 90 %, maximální výše investice je 40 mil., pro svazky obcí až 60 mil. Kč; podpora je zaměřena především na budování a rekonstrukce vodovodů a kanalizací.
- **Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí** - žadatel musí být obec do 500 obyvatel nebo svazek obcí, výše podpory může dosáhnout až na 90 %, max. výše investice je 5 mil. Kč, pro svazky obcí až 20 mil. Kč. Podpora je zaměřena především na budování a rekonstrukci místních komunikací, obnovu veřejných prostranství, parkové úpravy, apod.
- **Občanská vybavenost** – určeno pro obce do 500 obyvatel, svazek obcí, nestátní nezisková organizace, církve a jejich organizace. Výše podpory může být až 90 %, max. výše investice 15 mil. Kč, pro svazky obcí až 20 mil. Kč. Podpora je zaměřena především na budování a rekonstrukce budov a ploch v oblasti školství, zdravotnictví, kultury a sociálních služeb, péče o děti, základní obchodní infrastruktury, sportovních a volnočasových aktivit, apod.
- **Kulturní dědictví venkova** – směřováno na obce do 500 obyvatel, svazek obcí, neziskové nestátní organizace, církve a jejich organizace. Výše podpory může být až 90 %, podpora je poskytována v režimu „de minimis“²⁵ (maximální výše dotace na jednoho příjemce dotace v rámci tříletých období činí 200 000 EUR za období 2007 – 2013) a je zaměřena především na stavební obnovu revitalizace a zhodnocení památkových budov, apod. [6]

7. Praktická část

7.1. Popis obce Štěpánovice u Českých Budějovic

Obec Štěpánovice u Českých Budějovic

Obr. 3, Obecní znak, zdroj: [11]

HISTORIE

Historii obce Štěpánovice nelze zcela bezpečně rekonstruovat. Podle jedné z verzí Třeboňského archivu se Štěpánovice původně jmenovaly Štěpánov a byly založeny rytířem Štěpánem kolem 13. století. Páni z Rožmberka měli k obci vztah dle písemných zmínek ve 14. století, přinejmenším jako vlastníci patronátního práva ke kostelu Nanebevzetí Panny Marie. V roce 1367 však uplatňuje právo ke zdejšímu kostelu Jan z Kosové Hory, vyšehradský a mělnický probošt, který byl příslušníkem hlavní rodové linie pánů z Landštejna. V té době byly Štěpánovice součástí panství Lomnice nad Lužnicí v držení pánů z Landštejna. Po husitských válkách byl veden dlouholetý spor o Lomnici. Spor byl rozhodnut ve prospěch Oldřicha z Rožmberka. Ten pak připojil Lomnici k panství Třeboň. Rožmberkové vymřeli v roce 1611 Petrem Vokem. Podle rodinných smluv se dědici stali páni ze Švamberka. Bitva na Bílé Hoře způsobila, že v roce 1621 byla Petrovi ze Švamberka konfiskována Třeboň s příslušnými vesnicemi. Tento konfiskát drželi do roku 1660 Habsburkové. V témže roce se novými majiteli stali knížata ze Schwarzenbergu. Ti zde působili až do roku 1850, kdy je nahradila státní správa, zřízením soudů a obecních úřadů. [11]

Památky

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Štěpánovicích

Kostel pochází z poloviny 14. století. Název “Nanebevzetí Panny Marii” označuje, že Panna Marie byla do nebe donesena (vzata) anděly. Kostel byl v 15. století vypálen, poté opraven. Jeho zařízení tvoří hlavní oltář barokně portálový, s pozdně gotickou sochou Panny Marie a kamenná, pozdně gotická křtitelnice. [11]

Obr. 4, Kostel, zdroj: [11]

Socha sv. Jana Nepomuckého na mostě

Obr. 5, Socha na mostě, zdroj: [11]

Svatý Jan Nepomucký je považován za patrona vod. Jeho sochy se vyznačují těmito prvky: kněz v rochetě a biretem s pěti hvězdami kolem hlavy, držící v náručí krucifix a případně ještě palmu. Palma je symbolem vítězství, hvězdy zase připomínají legendu, podle které se našlo jeho mrtvé tělo ve Vltavě.

Socha na mostě ve Štěpánovicích byla v roce 2007 zrekonstruována za grantové podpory Jihočeského kraje – Nemovité kulturní památky ve výši 35 000,- Kč. Celkové náklady na její obnovu dosáhly 59 000,- Kč. Socha byla v dlouholetém vlastnictví Správy silnic, nyní je již ve vlastnictví obce. Stojí na cihlovém podstavci, je vysoká 160 cm a její stáří je odhadováno na 2. polovinu 19.století. [14]

Tradice v obci

Masopust

Pravidelnou každoroční událostí je masopustní průvod. Tato tradice se v obci udržuje od nepaměti. V minulých letech, když obec ještě nebyla tak velká, chodily maskary v masopustní úterý od domu k domu, odpoledne byl dětský karneval a večer zábava.

V současnosti se průvod pořádá pravidelně v sobotu před masopustním úterkem. Každý rok přibývají mladí účastníci a udržují tuto tradici. Součástí této tradice je zapisování všech darů od občanů maskarám. [14]

Vítání občánků

Dlouholetou tradicí v obci je také vítání občánků. Při této příležitosti jsou rodičům předány kytičky, vkladní knížka s obnosem 1000,- Kč a upomínkové předměty, darované obcí. [14]

SOUČASNOST

Obr. 6, Letecký snímek Štěpánovic, zdroj: [11]

Obec Štěpánovice se nachází 15 km od Českých Budějovic, na hlavním silničním tahu I/34 v nadmořské výšce 463 m.n.m. [11] Obec měla k 1.1.2009 celkem 709 obyvatel. [12] Dominantou obce je kostel Nanebevzetí Panny Marie. V obci se nachází Poštovní

úřad, jehož doručovací obvod tvoří dalších 7 obcí a osad. Obec má vlastní vodovod, kanalizaci, čistírnu odpadních vod a je zcela plynofikována. Je zde také základní (1. - 5. roč.) a mateřská škola. Ke sportovnímu a kulturnímu vyžití slouží Sokolovna, travnaté hřiště na kopanou, tenisový kurt a Náveský rybník s možností rybolovu. V obci působí Sbor dobrovolných hasičů a Myslivecké sdružení. Své služby nabízí také Obecní knihovna. Obecní úřad vydává jako občasník Štěpánovický zpravodaj, který zdarma distribuuje do schránek a slouží jako zdroj informací pro obyvatele Štěpánovic. V obci dále působí občanské sdružení ŠtepNET, které zajišťuje levný a kvalitní internet. [11]
Níže popisují vybrané prvky občanské vybavenosti stručněji.

Občanská vybavenost obce

Základní a mateřská škola

Založení jednotřídní školy ve Štěpánovicích se datuje roku 1770, tedy za panování Marie Terezie. Hned po jejím zřízení, byla postavena školní budova s bytem pro učitele. Ve škole se vyučovalo od 1. do 5. třídy a to až do roku 1980, kdy byla v nedalekém Lišově postavena nová školní budova pro všechny děti z okolních obcí. V letech 1977 až 1980 probíhala výstavba mateřské školy pro 60 dětí. Roku 1991 byl v prostorách mateřské školy opět zaveden první stupeň základní školy pro žáky ze Štěpánovic, Miletína a Vranína. [14]

V současné době má škola 24 žáků, mateřská škola je naplněna do maximálního počtu dětí, tedy 28. Škola dále nabízí rozmanitou škálu zájmových kroužků.

Poštovní úřad

V obci byla zřízena pošta dne 1. července 1902. Byla ustanovena 2 listonošská místa a 2 přespolní rajony. Telegrafní služba byla zahájena dne 12. června 1911. [14]

V současné době se poštovní zásilky dovážejí z Českých Budějovic dvakrát denně. Doručovací obvod tvoří tyto vesnice a osady Štěpánovice, Vranín, Spolí, Libín, Slavošovice, Vlkovice, Horní a Dolní Miletín, Sosní. Roznášku zajišťují 2 doručovatelé, kteří dále zajišťují roznos novin a časopisů, vyplácení důchodů a dalších služeb. Na poště také funguje Poštovní spořitelna. [14]

Obecní knihovna

Knihovna ve Štěpánovicích je otevřena každé pondělí v prostorách sokolovny a pro čtenáře je zde k dispozici více jak 2 500 vlastních svazků knih, výpůjčky se pohybují každoročně kolem 3 000 titulů, převážnou část čtenářů tvoří děti. [14]

Od roku 2006 je díky finančnímu příspěvku státu a krajské knihovny k dispozici počítač s možností připojení na internet.

Dopravní obslužnost

Obec se nachází na hlavním silničním tahu I/34, je zde zajištěna autobusová doprava, včetně vybraných dálkových spojů. Nejbližší vlakové spojení se nachází až v Třeboni a Českých Budějovicích.

Zájmové spolky obce

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH) Štěpánovice byl založen v roce 1894, v roce 2009 oslavil 115 let své existence. V současné době má ve svých řadách celkem 77 členů, kteří se pravidelně účastní schůzí sboru, soutěží a brigád. SDH se zapojuje i do obecních záležitostí, např. kontrola požárních hydrantů na území obce, úpravy sušáku hadic, čištění nádrží obecní ČOV, osazení navigačního systému v obci, apod. [14]

Myslivecký spolek

Myslivecké sdružení (dále jen MS) ve Štěpánovicích bylo založeno v 60. letech minulého století. V současnosti má 17 členů. Je ustanovena myslivecká stráž, která dohlíží na dodržování výkonu práva myslivosti členy MS, tlumení činnosti škodné zvěře a další aktivity. Hlavní činnost MS je zaměřená zejména na: péči o zvěř, kynologickou činnost, ochranu zvěře, plán lovu zvěře, propagaci k ochraně ohrožených a chráněných druhů zvěře, práce s dětmi a mládeží. [14]

Rybářské sdružení

Rybářské sdružení bylo založeno v roce 2005. V současné době má 20 členů. Sdružení hospodaří na Náveském rybníku, kde provozuje sportovní rybolov. Sportovní rybáři musí být občané Štěpánovic, nebo mít k obci blízký vztah. [14]

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V OBCI

Tab. č. 1, Vybrané demografické údaje Štěpánovic

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
1971	634	6	11	10	11	-5	-1	-6	628
1972	628	14	8	17	24	6	-7	-1	627
1973	627	15	8	19	25	7	-6	1	628
1974	628	11	10	21	20	1	1	2	630
1975	630	11	7	25	42	4	-17	-13	617
1976	617	16	3	22	42	13	-20	-7	610
1977	610	10	7	12	17	3	-5	-2	608
1978	608	10	10	24	30	-	-6	-6	602
1979	602	13	5	16	35	8	-19	-11	591
1980	591	13	5	20	38	8	-18	-10	581
1981	624	10	6	12	10	4	2	6	630
1982	630	6	14	46	18	-8	28	20	650
1983	650	5	9	22	39	-4	-17	-21	629
1984	629	7	5	17	29	2	-12	-10	619
1985	619	6	15	36	22	-9	14	5	624
1986	624	5	10	26	49	-5	-23	-28	596
1987	596	8	7	17	23	1	-6	-5	591
1988	591	10	12	11	16	-2	-5	-7	584
1989	584	5	6	15	28	-1	-13	-14	570
1990	570	6	7	5	19	-1	-14	-15	555
1991	594	7	7	8	18	-	-10	-10	584
1992	584	5	8	9	11	-3	-2	-5	579
1993	579	12	7	8	8	5	-	5	584
1994	584	10	9	12	16	1	-4	-3	581
1995	581	6	5	13	8	1	5	6	587
1996	587	5	5	13	24	-	-11	-11	576
1997	576	2	1	26	10	1	16	17	593
1998	593	11	8	11	6	3	5	8	601
1999	601	7	6	24	10	1	14	15	616
2000	616	6	5	11	17	1	-6	-5	611
2001	640	5	5	7	12	-	-5	-5	635
2002	635	6	2	6	12	4	-6	-2	633
2003	633	6	4	11	9	2	2	4	637
2004	637	9	4	17	12	5	5	10	647
2005	647	5	7	22	24	-2	-2	-4	643
2006	643	8	4	22	11	4	11	15	658
2007	658	9	3	35	10	6	25	31	689
2008	689	15	8	30	17	7	13	20	709

Zdroj: [15]

Výše uvedená tabulka nabízí vybrané demografické údaje v období od roku 1971 do roku 2008. Výběr let nemá žádný zvláštní význam, jedná se o dostupná data z Českého statistického úřadu.

Z tabulky je zřejmé, že počet obyvatel Štěpánovic je za sledované období přibližně stejný. Pouze v letech 1979 až 1980 a pak v roce 1986 až 1997 klesl pod hranici 600 obyvatel. Od roku 1998 počet obyvatel postupně vzrůstá a poprvé v roce 2008 se přehoupl přes hranici 700 obyvatel. Lze také pozorovat vzrůstající počet

přistěhovaných obyvatel do Štěpánovic. Od roku 2001 do sledovaného 2008 stoupl několikanásobně.

7.2. Metodika ankety

Záměrem ankety je zjistit postoje a mínění obyvatel obce Štěpánovice na českbudějovicku k rozvoji jejich obce. Jako nástroj sběru dat byl zvolen dotazník. Základní soubor se skládal z mých známých, kteří bydlí v obci Štěpánovice. Zvolila jsem 50 dotazovaných, aby byla dodržena určitá vypovídatelnost následně získaných dat.

Před samotným provedením ankety jsem sestavila projekt ankety, ve kterém jsem vytyčila dílčí cíle, které budou vodítkem při vyhodnocení ankety, stanovila jsem časový harmonogram a přibližný rozpočet. Projekt ankety, spolu s formulářem (dotazníku) je přílohou bakalářské práce.

Dotazník byl sestaven na základě určitých faktorů, které ovlivňují jeho obsah, druh a způsob kladení otázek. Těmito faktory jsou: způsob šíření dotazníku (osobně rozdáváné a sbírané dotazníky), časový aspekt a způsob zpracování získaných odpovědí.

Při formulování otázek v dotazníku jsem dbala na dodržování těchto pravidel:

- používat jednoduchý jazyk
- vyloučit dlouhé otázky
- vyloučit víceznačná slova
- vyloučit sugestivní otázky – nemají neutrální charakter
- vyloučit pro respondenta příliš osobní otázky
- identifikační otázky položit až na závěr dotazníku

První část dotazníku je zaměřena na uzavřené otázky, kde nabízím vícebodovou škálu odpovědí, pomocí kterých chci zjistit, jaký zaujímá respondent postoj k životu v obci,

jeho občanské vybavenosti, rozvoji obce a komunikaci představitelů obce s jeho obyvateli.

Otevřená otázka dává možnost případně se vyjádřit k chybějícímu článku vybavenosti obce.

Závěrečná část dotazníku je zaměřena na identifikační otázky: k zjištění pohlaví, věku, nejvyššího dokončeného vzdělání a skutečnosti, jak dlouho daný respondent žije v obci.

S dotazovanými respondenty jsem vedla rozhovor, při kterém vyplňovali dotazník.

Po dokončení sběru dat následovala fáze vyhodnocení dat. V této fázi jsem se soustředila na utřídění a zpracování získaných dat pomocí programu Microsoft Excel. Získané informace jsem dále podrobila analýze a vhodně interpretovala.

7.3. Vyhodnocení výsledků a interpretace

Dotazníky jsem získala od 50 respondentů z řad z mých známých, obyvatel Štěpánovic. Výsledky ankety jsou rozděleny tak, jak byly definovány jednotlivé dílčí cíle a zpracovány pro přehlednost orientace do grafů. K nim je pak připojen komentář. Jelikož se jedná o analýzu dat ankety, není cílem složitá analýza a interpretace, a pro dosažení nastolených cílů považuji proto mnou zvolený způsob interpretace získaných výsledků za postačující a potřebám plně vyhovující.

Níže uvedená tabulka č. 2 představuje definované dílčí cíle.

Tab. č. 2, Dílčí cíle ankety

Cíl	Název cíle	Číslo otázek
DC1	zjistit názory obyvatel obce na občanskou vybavenost obce	2 – 13
DC2	zjistit názory obyvatel k možnostem rozvoje v obci	14,16
DC3	zjistit názory obyvatel obce na komunikaci mezi obyvateli obce s jejími představiteli	15
DC4	zjistit názory obyvatel obce na chybějící vybavenost	17
	identifikační údaje	18 - 21

Zdroj: Moudrá

Identifikace zkoumaného souboru

Pro lepší představu o respondentech uvedu na začátku přehled o zkoumaném základním souboru.

Ankety se zúčastnilo 50 respondentů, z toho 22 mužů a 28 žen.

Převažovala věková skupina 31 – 59 let, tedy ekonomicky aktivní obyvatelé obce. Nejvíce dotazovaných, tedy 56 %, uvádělo jako své nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské s maturitou, případně VŠO, 30 % respondentů má základní vzdělání, 14 % vysokoškolské. Toto vzdělanostní složení odpovídá celorepublikovému průměru. Co se týká délky života v obci, zde převažuje skupina 36 % dotazovaných, která ve Štěpánovicích žije od narození, následuje 11 % respondentů, kteří v obci žijí 11 let a více, 18 % uvedlo délku života v obci 20 let a více, 14 % oslovených zde žije méně než 10 let.

Shrnutí těchto identifikačních údajů uvádím v tabulce č. 3. Je zde vždy uveden počet respondentů v dané skupině a jejich procentuální zastoupení.

Tab. č. 3, Identifikace základního souboru

Pohlaví	počet	%
muž	22	44
žena	28	56
Věková skupina	počet	%
Do 30	15	30
31-59	25	50
60 a více	10	20
Vzdělání	počet	%
základní, bez maturity	15	30
SŠ s maturitou, VŠO	28	56
vysokoškolské	7	14
Délka života ve Štěpánovicích	počet	%
méně než 10 let	7	14
11 let a více	16	32
20 let a více	9	18
od narození	18	36

Zdroj: Moudrá

Vyhodnocení a interpretace dle dílčího cíle 1: zjistit názory obyvatel na občanskou vybavenost obce

Tento dílčí cíl v sobě zahrnoval otázky uvedené v dotazníku pod čísla 2 – 13. Respondenti měli k dispozici pětibodovou škálu hodnocení: velmi spokojen, spíše spokojen, nevím, spíše nespokojen a velmi nespokojen. Oblast mého šetření se týkala občanské vybavenosti obce a spokojenosti obyvatel Štěpánovic s jejich dostupností a kvalitou.

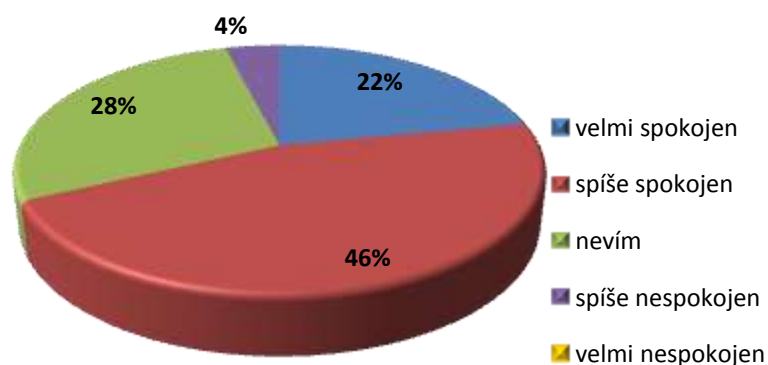
Dostupnost a kvalita mateřské, základní školy a kroužků pro děti

S oblastí vzdělávání dětí a dostupností zájmových kroužků byla většina oslovených respondentů spokojena.

S mateřskou školou je 46 % dotazovaných spíše spokojena, pouze 4 % spíše nespokojena, absolutně záporné hodnocení se zde nevyskytuje. Odpověď “nevím” zvolilo 28 %, byli to ti oslovení, kteří neměli dostatek informace k posouzení, tzn., že jejich děti ještě nebo už tato zařízení nenavštěvují. Mateřská škola byla v roce 2008 zrekonstruována a vznikla nová třída pro nejmenší děti od 3 let, což je hodnoceno velmi pozitivně.

Graf č. 2, MŠ

2. dostupnost a kvalita mateřské školy

Zdroj: Moudrá

Pokud bereme v úvahu zastoupení odpovědí z hlediska pohlaví dotazovaných, můžeme vidět, že v hodnocení “velmi spokojen” je poměr vyrovnaný. Odpověď “spíše spokojen” dále zvolilo celých 57 % ze všech dotazovaných žen, zatímco mužů bylo zastoupeno o něco méně. Potvrzuje se také ten fakt, že o vzdělávacích zařízeních,

zejména v případě MŠ, mají povědomí zejména ženy, což vyplývá z procenta odpovědí “nevím”. Zde tvoří většinu muži.

Níže uvedená tabulka č. 4 předkládá procentuální zastoupení žen a mužů dle zvolených odpovědí.

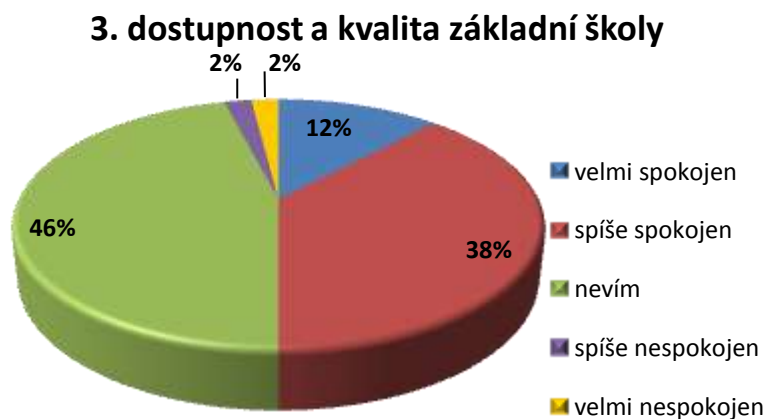
Tab. č. 4, Shrnutí

Dostupnost a kvalita mateřské školy		
odpověď	muži v %	ženy v %
velmi spokojen	23	21
spíše spokojen	32	57
nevím	41	18
spíše nespokojen	5	4
velmi nespokojen	0	0

Zdroj: Moudrá

Základní škola dopadla v hodnocení podobně jako škola mateřská, 38 % respondentů je spíše spokojeno, pouze 2 % velmi nespokojeno. Větší část oslovených, tedy 46 %, zvolilo odpověď “nevím”, většinou, právě jako u MŠ, z důvodu nedostatku informací. Základní škola nabízí výuku od 1. do 5. stupně, poté děti dojíždí do nedalekého Lišova.

Graf č. 3, ZŠ

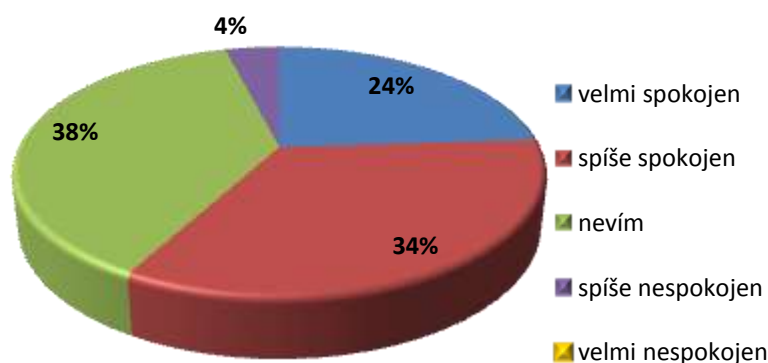

Zdroj: Moudrá

Pod záštitou základní školy je pro děti k dispozici poměrně bohatá nabídka zájmových kroužků. Toto se, podle mého názoru, odrazilo v hodnocení této oblasti dotazníkového šetření. Celých 34 % oslovených je s nabídkou kroužků pro děti spíše spokojeno, 24 % dokonce velmi spokojeno. Odpověď “nevím” opět zvolili ti respondenti, kteří k tomuto tématu neměli dostatek informací. Negativní odpověď uvedla pouze 4 % dotazovaných.

Graf č. 4, Zájmové kroužky

4. dostupnost kroužků pro děti

Zdroj: Moudrá

Níže uvedená tabulka č. 5 shrnuje počet respondentů a jejich odpovědi v daných oblastech.

Tab. č. 5, Shrnutí

Odpověď	Dostupnost a kvalita MŠ		Dostupnost a kvalita ZŠ		Dostupnost kroužků pro děti	
	počet	%	počet	%	počet	%
velmi spokojen	11	22	6	12	12	24
spíše spokojen	23	46	19	38	17	34
nevím	14	28	23	46	19	38
spíše nespokojen	2	4	1	1	2	4
velmi nespokojen	0	0	1	1	0	0

Zdroj: Moudrá

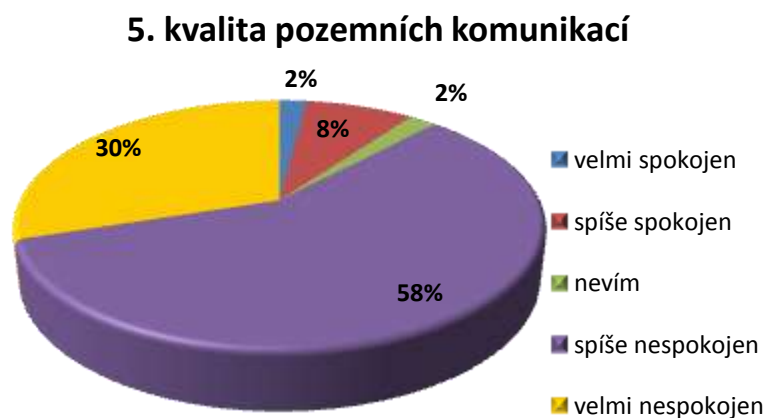
Interpretace výsledků

Z výsledků můžeme usuzovat, že kvalita a dostupnost mateřské a základní školy, spolu se zájmovými kroužky je na obec se 700 obyvateli dostačující. Počet mladých lidí, kteří se stěhují do Štěpánovic, vzrůstá a spolu s nimi i zájem umisťovat děti do místní ZŠ a MŠ. Do MŠ jsou přednostně přijímány děti s trvalým bydlištěm v obci a děti zaměstnaných rodičů. Můžeme jen doufat, že dosavadní kapacita bude i nadále dostačující.

Kvalita pozemních komunikací a chodníků v obci

Z výsledků vyplývá, že s kvalitou pozemních komunikací je naprostá většina mnou oslovených respondentů nespokojena, 58 % uvedlo jako svou odpověď “spíše nespokojen”, 30 % dokonce zvolilo “velmi nespokojen”. Pouze 10 % dotazovaných hodnotí kvalitu pozemních komunikací jako uspokojivou, 2 % neví.

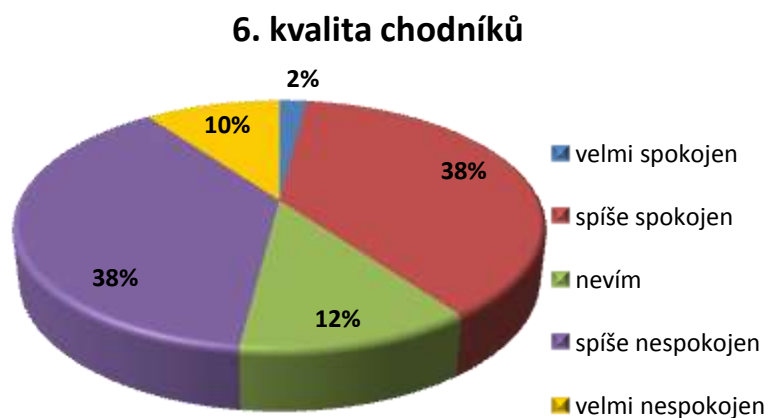
Graf č. 5, Pozemní komunikace

Zdroj: Moudrá

Chodníky v obci hodnotí 38 % dotázaných odpovědí “spíše spokojen”, naproti tomu stejný počet se přiklání k hodnocení “spíše nespokojen”.

Graf č. 6, Chodníky

Zdroj: Moudrá

Níže uvedená tabulka č. 6 opět shrnuje celkové výsledky v oblasti pozemních komunikací a chodníků.

Tab. č. 6, Shrnutí

Odpověď	Kvalita pozemních komunikací		Kvalita chodníků	
	počet	%	počet	%
velmi spokojen	1	2	1	2
spíše spokojen	4	8	19	38
nevím	1	2	6	12
spíše nespokojen	29	58	19	38
velmi nespokojen	15	30	5	10

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

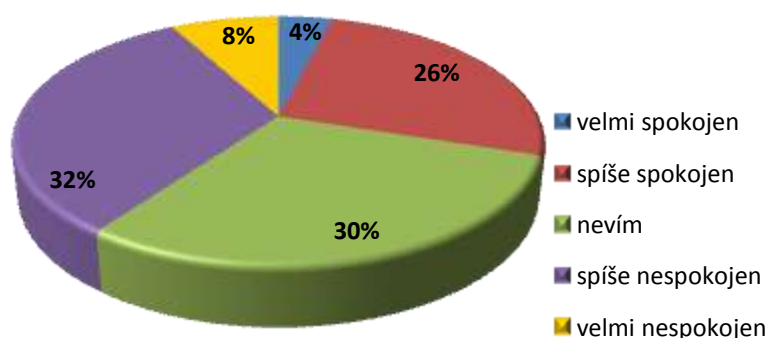
Podle výsledků provedeného dotazníkového šetření lze usuzovat, že obec sice zatím věnovala mnoho prostředků na obnovu chodníků, zejména při hlavním silničním tahu, ale zanedbává obnovu a údržbu stávajících silničních komunikací. V této oblasti tedy většina respondentů vidí prostor pro zlepšení.

Možnost kulturního a sportovního vyžití

Výsledky v oblasti kulturního vyžití jsou různorodé. Většina, tedy 32 % oslovených uvedla jako svou odpověď “spíše nespokojen”, 30 % respondentů neví a 26 % je spíše spokojeno.

Graf č. 7, Kultura

7. možnost kulturního vyžití

Zdroj: Moudrá

Oblast kulturního vyžití jsem dále vybrala pro ukázkou toho, jaké rozdíly byly v hodnocení žen a mužů. Kladné hodnocení zvolilo přibližně stejné procento mužů i žen.

Patrný je rozdíl v odpovědi “spíše nespokojen”. Zde je zastoupení žen 43 %, mužů 18 %. Lze tedy usuzovat, že kulturní aktivity v obci jsou nedostatečné zejména pro ženy.

Tabulka č. 7 nabízí přehled odpovědí dle procentuálního zastoupení mužů a žen. V oblasti sportovního vyžití je situace trochu jiná, zde je většina, tedy 42 % dotazovaných, spíše spokojena vzhledem k poměrně široké nabídce sportovních aktivit v obci.

Tab. č. 7, Kultura dle pohlaví

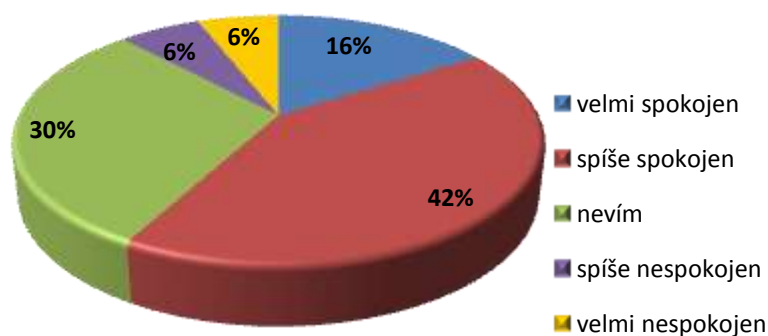
Možnost kulturního vyžití		
odpověď	muži v %	ženy v %
velmi spokojen	0	7
spíše spokojen	32	21
nevím	41	21
spíše nespokojen	18	43
velmi nespokojen	9	7

Zdroj: Moudrá

Pro sportovní účely je k dispozici fotbalové hřiště, tenisové kurty a Sokolovna, kterou obec pronajímá za nízký poplatek.

Graf č. 8, Sport

8. možnost sportovního vyžití

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 8 uvádí celkové výsledky počtu a procent respondentů v oblasti kulturního a sportovního vyžití.

Tab. č. 8, Shrnutí

Odpověď	Možnost kulturního vyžití		Možnost sportovního vyžití	
	počet	%	počet	%
velmi spokojen	2	4	8	16
spíše spokojen	13	26	21	42
nevím	15	30	15	30
spíše nespokojen	16	32	3	6
velmi nespokojen	4	8	3	6

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

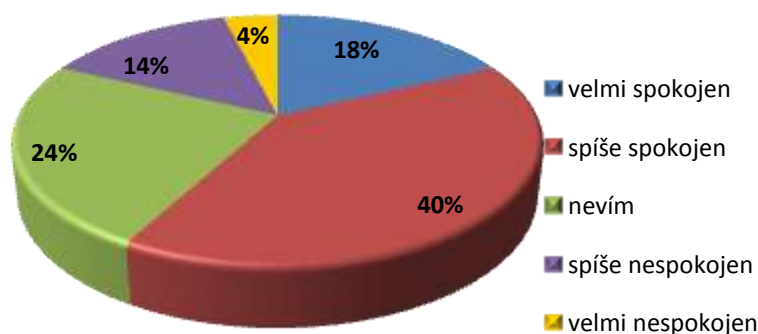
Můžeme konstatovat, že v obci, vyjma tradičních plesů a masopustu, ostatní kulturní vyžití chybí. Obec dále výjimečně pořádá zvýhodněné zájezdy pro občany důchodového věku, většinou v předvánočním období, což lze hodnotit pozitivně. Sportovní aktivity jsou na tom o něco lépe, zejména díky tradici badmintonu a stolního tenisu, ve které reprezentanti obce dosahovali dříve slušné výsledky na republikové úrovni.

Dopravní obslužnost

S dopravní obslužností v obci je celých 40 % mnou oslovených spíše spokojena. Jejich pozitivní hodnocení vyplývá z poměrně častých spojů díky hlavnímu silničnímu tahu. 14 % respondentů označilo svou odpověď jako “nevím”. Tuto skupinu převážně tvoří ti, kteří autobusové spojení nevyužívají a dopravují se vlastním dopravním prostředkem. Zbylých 18 % zvolilo negativní hodnocení dopravní obslužnosti.

Graf č. 9, Dopravní obslužnost

9. dopravní obslužnost (autobusové spojení)

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 9 předkládá celkový výsledek v oblasti dopravní obslužnosti.

Tab. č. 9, Shrnutí

Odpověď	Dopravní obslužnost	
	počet	%
velmi spokojen	9	18
spíše spokojen	20	40
nevím	12	24
spíše nespokojen	7	14
velmi nespokojen	2	4

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

Z výše uvedené statistiky lze vypožorovat, že to, co v jedné oblasti může být hodnoceno jako negativum, v oblasti jiné můžeme vnímat pozitivně. Blízkost hlavního silničního tahu na Brno, potažmo také na státní hranici s Rakouskem, je mezi obyvateli obce z hlediska bezpečnosti a množství kamionové dopravy, hodnoceno velmi negativně.

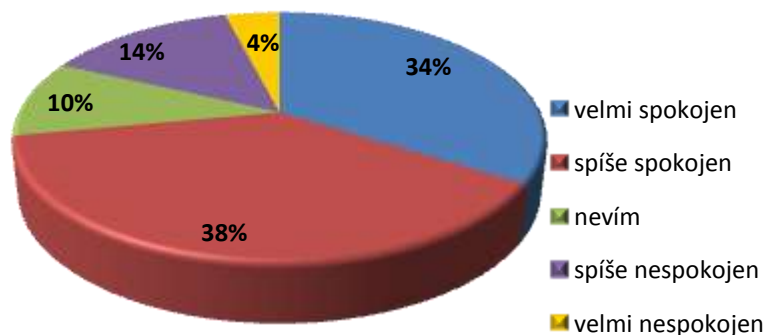
Na druhou stranu je díky tomuto tahu zabezpečena autobusová doprava v obci, a vyjma víkendů, kdy spoje nejsou tak časté, je doprava do škol a zaměstnání zabezpečena bezvadně. Jak již bylo předestřeno v popisu obce, nejbližší vlakové spojení je v Třeboni a v Českých Budějovicích.

Dostupnost a množství nádob na třídění odpadu

Drtivá většina dotázaných je s touto oblastí občanské vybavenosti spokojena. Pouze 4 % oslovených respondentů uvedla, že jsou s hospodařením s odpady v obci nespokojeni.

Graf č. 10, Nakládání s odpady

10. dostupnost a množství nádob na třídění odpadu

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 10 nabízí přehled výsledků k výše uvedené oblasti.

Tab. č. 10, Shrnutí

Odpověď	Dostupnost a množství nádob na třídění odpadu	
	počet	%
velmi spokojen	17	34
spíše spokojen	19	38
nevím	5	10
spíše nespokojen	7	14
velmi nespokojen	2	4

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

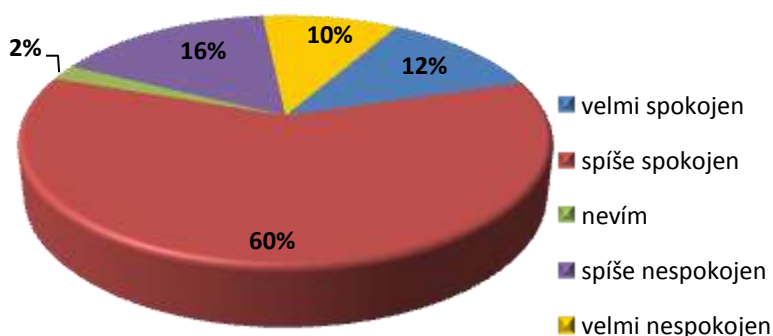
Odvoz odpadu je zajišťován firmou “Marius Pedersen a.s.”. Smíšený odpad je odvážen každé liché úterý, což je hodnoceno obyvateli obce jako dostačující. Poplatek za odvoz odpadu se platí jednou ročně obci, ve výši 450,-Kč za osobu, která má ve Štěpánovicích trvalé bydliště. Ostatní nádoby na tříděný odpad jsou v obci vhodně rozmístěny a jejich rozvoz je také pravidelně zajištěn.

Pořádek, čistota veřejných ploch

Také v této oblasti panuje mezi oslovenými shoda a většina, tedy 60 %, je spíše spokojena. Jen 26 % dotázaných uvedlo, že nejsou s pořádkem na veřejně přístupných plochách spokojeni.

Graf č. 11, Čistota veřejných ploch

11. pořádek, čistota veřejných ploch

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 11 shrnuje výsledky v dané oblasti.

Tab. č. 11, Shrnutí

Odpověď	Pořádek a čistota veřejných ploch	
	počet	%
velmi spokojen	6	12
spíše spokojen	30	60
nevím	1	2
spíše nespokojen	8	16
velmi nespokojen	5	10

Zdroj: Moudrá

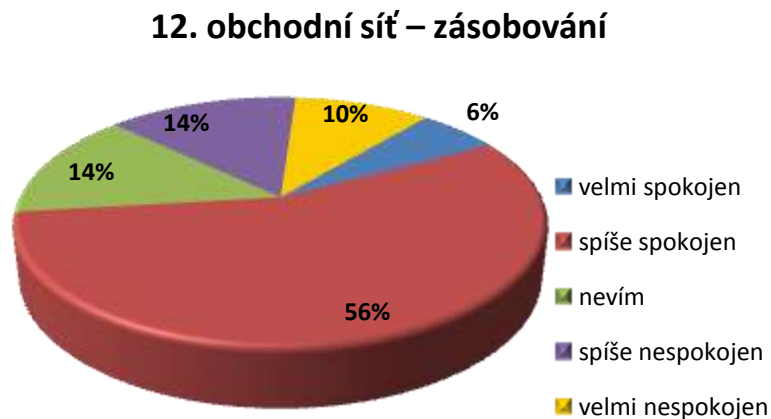
Interpretace výsledků

O pořádek a čistotu na veřejných prostranstvích se starají zaměstnanci obce, pravidelně se také pořádá sběr velkoodpadového a nebezpečného odpadu, přímo v obci je místním k dispozici sběrný dvůr. Zimní údržba vedlejších komunikací probíhá bez komplikací a cesty bývají v tomto období bez problémů průjezdné. Můžeme tedy konstatovat, že v této oblasti je činnost obce vnímána jejími obyvateli velmi pozitivně.

Obchodní síť, zásobování

Obchodní síť, kterou reprezentuje malý obchod řetězce Flop, je pro většinu respondentů v obci uspokojivá a valná většina dotazovaných, tedy 56 %, jej hodnotí označením “spíše spokojen”. 24 % oslovených je nespokojeno, 14 % neví – tito obyvatelé většinou nakupují v krajském městě a místní obchod nenavštěvují.

Graf č.12, Zásobování

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 12 shrnuje výsledky v oblasti zásobování.

Tab. č. 12, Shrnutí

Odpověď	Obchodní síť, zásobování	
	počet	%
velmi spokojen	3	6
spíše spokojen	28	56
nevím	7	14
spíše nespokojen	7	14
velmi nespokojen	5	10

Zdroj: Moudrá

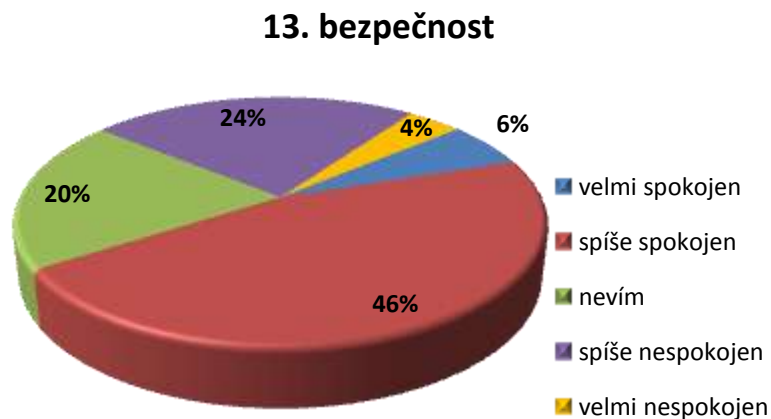
Interpretace výsledků

Vzhledem k výsledkům ankety se dá usuzovat, že tento poměrně dobře zásobený obchod, který má otevřeno i v neděli, je pro obyvatele obce dostačující. Pozitivně jej hodnotí zejména starší občané, kteří mají omezené možnosti nakupování. Mladí lidé zase jako výhodu uvádějí možnost platit zde kreditní kartou.

Bezpečnost

Polovina respondentů je s bezpečností v obci spokojeno, přes nepřítomnost městské policie je obec klidná a k výtržnostem zde dochází jen výjimečně. 20 % oslovených uvedlo jako svou odpověď “nevím”, 28 % je nespokojeno. Z rozhovoru s dotazovanými mohu konstatovat, že tato “nespokojenost” je spojena s blízkostí hlavního silničního tahu a zátěží kamionové dopravy.

Graf č. 13, Bezpečnost

Zdroj: Moudrá

Tabulka č. 13 nabízí výsledek v oblasti bezpečnosti v obci.

Tab. č. 13, Bezpečnost

Odpověď	Bezpečnost	
	počet	%
velmi spokojen	3	6
spíše spokojen	23	46
nevím	10	20
spíše nespokojen	12	24
velmi nespokojen	2	4

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

Bezpečnost je široký pojem, pod který se dá zahrnout jak bezpečí člověka samotného v souvislosti s možnou trestnou činností, tak pocit bezpečí například jako účastníka silničního provozu v obci. Právě druhá jmenovaná oblast je obyvateli hodnocena spíše negativně, zejména pro lidi s dětmi je výrazně nedostačující počet přechodů pro chodce, kde úplně chybí jakákoliv světelná signalizace. Je tedy možné konstatovat, že v tomto směru se dá ve Štěpánovicích ještě mnoho zlepšovat.

Shrnutí k anketě dle dílčího cíle č. 1

Občanská vybavenost ve Štěpánovicích, která byla předmětem zkoumání dle dílčího cíle č. 1, je podle oslovených respondentů hodnocena velmi variabilně. Jako jednoznačně pozitivní je vnímána základní i mateřská škola, dopravní obslužnost, pořádek na veřejných plochách, zásobování, bezpečnost a nakládání s odpady. Spíše kladně je hodnoceno sportovní vyžití, jak již bylo zmíněno, díky sportovní tradici a dostupnosti několika sportovišť, které se dají využívat každoročně.

Spíše negativně obyvatelé Štěpánovic hodnotí kulturní vyžití. Tato oblast je v obci málo podporována a její občané musí za širší kulturní nabídkou dojíždět do blízkých měst, jako je např. Lišov, Třeboň, nebo přímo do jihočeské metropole Českých Budějovic.

Výsledky dotazníkového šetření vícekrát potvrdily, že dle názorů respondentů z řad obyvatel Štěpánovic, má obec velké nedostatky zejména v souvislosti s údržbou a obnovou pozemních komunikací, chodníků a patažmo i s nedostatečnou kvalitou přechodů pro chodce na hlavním silničním tahu.

Rozdíly byly patrné z hlediska hodnocení žen a mužů. Vzhledem k obsáhlosti dat jsem celkový přehled s výsledky odpovědí mužů a žen, včetně schematických grafů zařadila jako přílohu č. 3 bakalářské práce.

Vyhodnocení a interpretace dle dílčího cíle 2: zjistit názory obyvatel k možnostem rozvoje v obci

Tento dílčí cíl v sobě zahrnuje otázky č. 14 a č. 16 z provedené ankety. V otázce č. 14 jsou nabízeny oblasti, ve kterých by respondenti uvítali rozvoj. Vyhodnocení jsem dále rozdělila dle věkových skupin dotazovaných.

Naproti tomu otázka č. 16 vybízí k celkovému hodnocení rozvoje v obci. Je směřována k těm respondentům, kteří v obci žijí alespoň 10 let.

Oblasti rozvoje v obci

Z výsledků jasně vyplývá, že naprostá většina, tedy 64 % respondentů by uvítala rozvoj v oblasti výstavby a obnovy stávající infrastruktury. Tato potřeba je zřejmá u všech věkových kategorií. Pouze 16 % z dotazovaných preferuje rozvoj v oblasti volnočasových aktivit. Jedná se zejména o mladé lidi do 30 let a lidi v důchodovém věku. 5 respondentů zvolilo nové možnosti bydlení, zde se potřeba prolíná všemi věkovými kategoriemi.

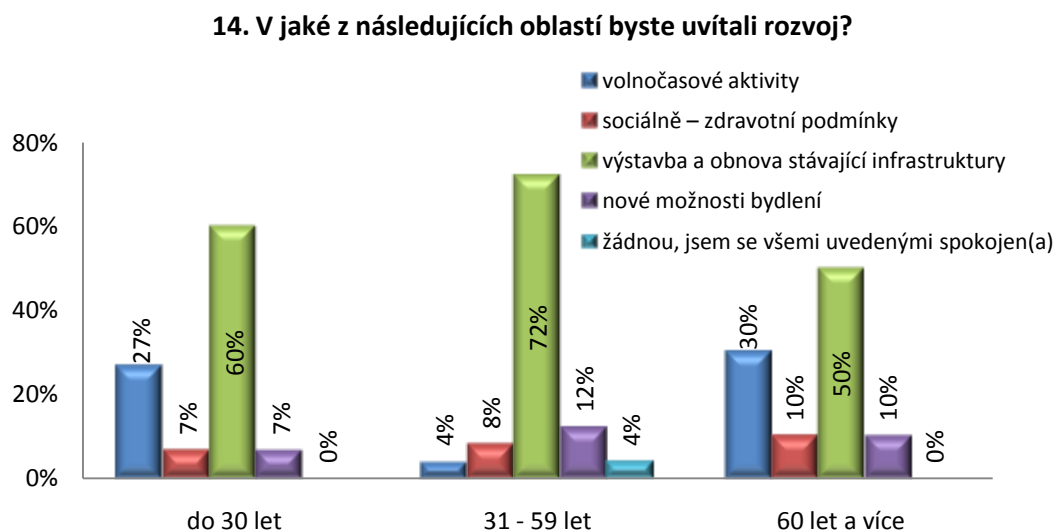
Níže uvedená tabulka č. 14 shrnuje celkové výsledky, graf č. 14 znázorňuje preference dle věku.

Tab. č. 14, Oblasti rozvoje v obci

Odpověď	Oblast rozvoje v obci	
	počet	%
volnočasové aktivity	8	16
sociálně – zdravotní podmínky	4	8
výstavba a obnova stávající infrastruktury (silnice, chodníky)	32	64
nové možnosti bydlení	5	10
žádnou, jsem se všemi uvedenými spokojen(a)	1	2

Zdroj: Moudrá

Graf č. 14, Oblasti rozvoje dle věku

Zdroj: Moudrá

Interpretace

Provedené šetření v oblasti žádaných rozvojových aktivit potvrzuje poznatky shrnuté v dílčím cíli 1, tedy, že obec by měla nadále investovat více prostředků do výstavby a obnovy stávající infrastruktury.

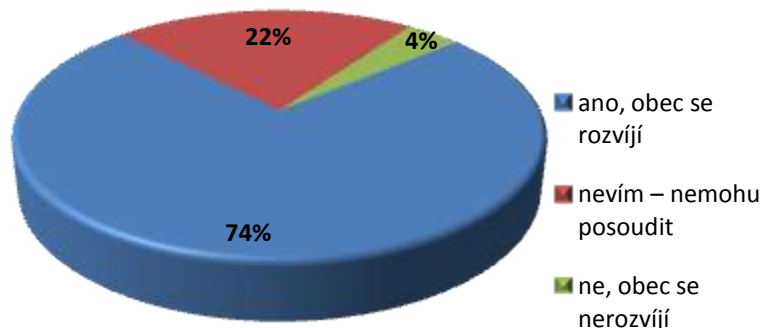
K hledisku volnočasových aktivit je nutno poznamenat, že obec nabízí zejména ty tradiční, spojené s místními zájmovými spolky (hasiči, myslivci, rybáři), dále je zde kroužek badmintonu, fotbalu a k dispozici jsou také tenisové kurty. Za ostatními aktivitami je nutno dojíždět. Co se týká možností bydlení, obec nabízí tzv. “startovací byty” pro mladé, které pronajímá v bytovém domě u kostela za nízký poplatek. Je nutno, aby žadatelé měli v obci trvalé bydliště.

Rozvoj v obci – obecně

Tato otázka byla, jak již jsem zmínila, směřována na obyvatele, kteří ve Štěpánovicích žijí alespoň 10 let. Z mnou oslovených se tedy týkala 43 respondentů. Většina z nich se domnívá, že obec se rozvíjí, pouze 6 z nich má opačný názor. Interpretovat tento poznatek je poměrně složité, každý z obyvatel pojem “rozvoj” v obci vnímá jinak, důležitý je ten fakt, že většina dotazovaných hodnotí vůbec to, že se obec rozvíjí alespoň v některých oblastech. Z rozhovorů s respondenty jsem si však odnesla i ten poznatek, že rozvoj v obci je většinou vnímám jako pozvolný.

Graf č. 16, Rozvoj obecně

16. Pokud žijete v obci aspoň 10 let, posuďte prosím, jestli se po tu dobu obec rozvíjí.

Zdroj: Moudrá

Shrnutí k anketě dle dílčího cíle č. 2

Pozitivně můžeme hodnotit fakt, že většina dotazovaných, žijících ve Štěpánovicích déle než 10 let, má pocit, že se jejich obec rozvíjí.

Z hlediska preferovaných rozvojových aktivit se nám potvrzuje nedostatečná péče v oblasti pozemních komunikací. Volnočasové aktivity více “pálí” mladé, kteří ještě nejsou zapřaženi do pracovních povinností a dále lidi v důchodovém věku, kteří mají najednou více volného času a mnohdy nemají možnosti za preferovanými aktivitami dojíždět. Tato oblast je zjevně ve Štěpánovicích zatím jen málo řešena. Co se týká nových možností bydlení, není jasné, jestli se v tomto směru něco změní. Mnoho mladých lidí, kteří se do Štěpánovic stěhují, tak činí kvůli relativně levným pozemkům a staví si zde domy. Ze strany obce tedy zatím není žádná vůle vylepšovat stávající stav ohledně nabídky obecního bydlení.

Vyhodnocení a interpretace dle dílčího cíle 3: zjistit názory obyvatel obce na komunikaci mezi obyvateli obce s jejími představiteli

Oblast mého šetření ohledně komunikace mezi obyvateli obce s jejími představiteli byla zahrnuta pod otázkou 15. Respondenti měli na výběr z několika možností komunikačních prostředků, od stávajících zdrojů, přes letáky do schránky, email a internetové komunikační protokoly. Graf jsem opět vyhodnotila dle věkových skupin a jejich preferencí.

Z výsledků vyplývá, že 32 % dotazovaných vyhovují stávající zdroje – tzn. místní rozhlas, místní tisk, či internetové stránky obce. Další, poměrně velká část respondentů, tedy 28 %, by uvítala jako zdroj komunikace letáky do schránky. Email zvolilo 20 % oslovených.

Tabulka č. 15 nabízí celkový výsledek, graf č. 15 nabízí preference dle věkových skupin respondentů.

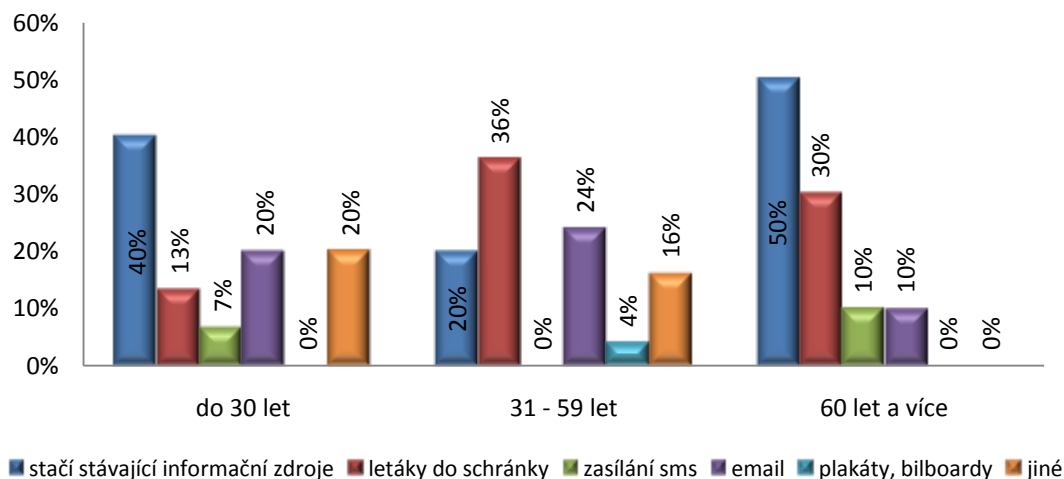
Tab. č. 15, Shrnutí

Odpověď	Oblast rozvoje v obci	
	počet	%
stačí stávající informační zdroje např. místní rozhlas, místní tisk	16	32
letáky do schránky	14	28
zasílání sms	2	4
email	10	20
plakáty, billboardy	1	2
jiné	7	14

Zdroj: Moudrá

Graf č. 15, Komunikace v obci

15. Jaké informační kanály by vám vyhovovaly?

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

Jak je patrné z výsledků ankety, většina obyvatel je spokojena se stávajícími zdroji komunikace ze strany představitelů obce. Zde je však nutno podotknout, že část obyvatel není v dosahu místního rozhlasu a pro starší občany je většinou nedostupné

internetové spojení. Stránky obce nejsou aktualizovány, Štěpánovický zpravodaj vychází nepravidelně, zhruba 4x do roka. Obec má samozřejmě úřední desku, dále využívá k důležitým oznámením nástěnku u místního obchodu. Nesmíme opomenout ani takzvané “ústní předání”, které se většinou odehrává, jako za starých časů, na návsi či v obchodě.

Shrnutí ankety k dílčímu cíli č. 3

Komunikace představitelů obce s jejich obyvateli je důležitou oblastí každodenního života. Pokud správně funguje, odráží se to samozřejmě také na spokojenosti občanů s rozvojem v jejich obci. Mít dostatek informací o činnosti obce a možnostech, jak se zapojit do rozvoje v obci je dle výsledků šetření ve Štěpánovicích zajištěno dostatečně.

Vyhodnocení a interpretace dle dílčího cíle 4: zjistit názory obyvatel obce na chybějící vybavenost

Otevřená otázka č. 17 nabízela respondentům možnost uvést jednu věc, která jim v obci chybí.

Celkem 12 oslovených nechalo tuto otázku bez odpovědi, většinou pouze proto, že si nemohli vzpomenout na jednu věc, která by jim v obci chyběla. Největší počet dotazovaných se shodl na tom, že v obci chybí kvalitní dětské hřiště.

Další početná část respondentů, tedy 6 oslovených, by uvítala již několikrát zmiňovanou obnovu stávající infrastruktury, či silniční obchvat obce. Zejména starší občané nad 60 let by v obci uvítali zdravotní péči. Mladí lidé, do 30 let nejčastěji uváděli kino, které se nachází taktéž v Lišově. Část dotazovaných by uvítala v obci koupaliště. Mezi ostatními návrhy na chybějící vybavenost obce se objevila např. obnova tradiční poutě, besedy pro starší občany, bytový dům s pečovatelskou službou či protipovodňová opatření.

Níže uvedená tabulka č. 16 shrnuje všechny návrhy na chybějící články občanské vybavenosti v obci a počet respondentů, kteří daný návrh uvedli v dotazníku.

Tab.č. 16 Chybějící článek

Chybějící článek	Počet
dětské hřiště	8
silniční obchvat, lepší pozemní komunikace	6
kino	6
zdravotní péče	4
koupaliště	4
tradiční pouť	2
nekuřácká restaurace nebo cukrárna	1
přítomnost městské policie	1
bytový dům (například s pečovatelskou službou)	1
besedy (zejména pro starší občany)	1
akce pro důchodce	1
veterinární klinika	1
protipovodňová opatření	1
akce typu motokros, či setkávání občanů Štěpánovic	1
bez odpovědi	12

Zdroj: Moudrá

Interpretace výsledků

Jak je z výsledků patrné, stávající hřiště pro děti, které je situováno v malém parčíku, kousek od stoky, a je již značně zastaralé, je pro občany nevyhovující. Několikrát do roka bývá v této oblasti rozlité voda, protože se nachází v těsné blízkosti hráze rybníka. Znovu se zde objevuje problematika pozemních komunikací, která je blíže popsána v souvislosti s cíli 1 a 2. Zdravotní péče není ve Štěpánovicích vůbec zastoupena, nejbližší lékař je v Lišově, 3 km vzdáleném městě. V tomto směru se dle mého názoru, nedočkáme v nejbližším období změny. Co se týká možnosti koupání, tak Náveský rybník slouží pouze k rybolovu, nejbližší letní plovárna je v Lišově. Ostatní návrhy se dají brát jako “vroucná přání” obyvatel Štěpánovic, ačkoliv při intervenci žadatelů o tyto služby, by se možná mohli některé v budoucnosti dočkat.

8. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit míru souladu postojů obyvatel obce vůči strategii rozvoje jejich obce, s teoretickými znalostmi, které se týkají strategie rozvoje venkova obecně. Pokusím se tedy shrnout výsledky z mého šetření a vyjádřit, zda byl tento cíl naplněn.

Jeden z prvních poznatků, které jsem učinila, byl ten, že se obyvatelé Štěpánovic o svou obec zajímají a mají velký zájem na jejím rozvoji. Dále jsem byla mile překvapena vstřícným přístupem k mému dotazníkovému šetření. Většina mnou oslovených respondentů by uvítala, kdyby podobná anketa byla provedena představiteli obce, aby měli zpětnou vazbu od obyvatel a mohli reagovat na jejich případné připomínky.

V praktické části jsem si definovala dílčí cíle, které jsem dle výsledků provedené ankety analyzovala a shrnula.

Oblast občanské vybavenosti zasahuje do mnoha sfér života na venkově a hodně záleží na jejich kvalitním a dostatečném zabezpečení, aby se život na venkově stal pro jeho obyvatele příjemným a jednodušším. To, co mají lidé ve městech “za rohem”, je někdy pro venkovany pouze těžko dosažitelné.

Zajištění služeb školství je vnímáno ve Štěpánovicích velmi pozitivně. Jediným problémem, který může v budoucnosti nastat, je nedostatečná kapacita v mateřské a potažmo i v základní škole, vzhledem k novodobému trendu nárůstu porodnosti.

Trnem v oku mnoha obyvatel Štěpánovic je kvalita místních pozemních komunikací a dále naprosto nedostačující počet přechodů pro chodce s vhodnou signalizací. Je možné konstatovat, že vzhledem k přítomnosti hlavního silničního tahu, je v této oblasti ještě co zlepšovat.

Nabídka kulturního vyžití je přes udržování některých tradic neuspokojivá, nutí obyvatele dojíždět do nedalekých měst. Sportovní vyžití je hodnoceno o něco lépe, zde je vnímána větší podpora ze stran představitelů obce.

Dříve zmiňovaná přítomnost hlavního silničního tahu přispívá k velmi dobře zajištěné dopravní obslužnosti v obci, autobusové spojení zabezpečuje spoje do škol a zaměstnání.

V oblasti nakládání s odpady je zřejmá spokojenost, obec zajistila vhodnou firmu pro nakládání s odpady a ze strany občanů Štěpánovic nejsou větší stížnosti na její činnost. Stejná situace panuje i v souvislosti pořádkem na veřejných prostranstvích. Zde je kladně hodnocena činnost pracovníků obce, kteří se pravidelně starají o pořádek ve vsi.

Komunikace obyvatel obce s jejími představiteli probíhá přes některé, většinou technické nedokonalosti, k všeobecné spokojenosti. Musím zde podotknout, že nezanedbatelná část informací putuje k občanům i díky - ve městech často vysmívanému "ústnímu předání" - které zabezpečuje místní obchod, či skupina diskutujících babiček na návsi.

Jako chybějící článek občanské vybavenosti je často zmiňováno kvalitní dětské hřiště, které by, vzhledem k již dříve zmíněné zvýšené porodnosti a přílivu mladších lidí do obce, uvítala velká část obyvatel Štěpánovic. Z rozhovorů, vedených při dotazníkovém šetření, jsem zachytila potřebu neodkladného řešení situace, např. sepsáním petice.

Na druhou stranu, z dostupných informací vím, že je zde usilovná snaha ředitelky základní a mateřské školy vybudovat bezpečné hřiště, zatím však naráží na nedostatek financí.

Starší spoluobčané by uvítali zdravotní péči v obci, možnost zlepšení v této oblasti nevidím moc nadějně. Pozitivně můžeme hodnotit dostačující dopravní obslužnost, zajišťující pravidelné spoje do Lišova, kde je zdravotní středisko, tato však pro nemohoucí lidi v důchodovém věku nehraje žádnou roli.

Přínos mé bakalářské práce vidím v tom, že obyvatelé Štěpánovic pojmenovali oblasti, které je v souvislosti s životem v obci tíží a naopak si uvědomili spoustu výhod, které jim přináší. Jak mi mnozí z nich potvrdili, bez mého dotazníkového šetření by si mnoho z těchto věcí neuvědomili. Několik respondentů mě dokonce požádalo, abych výstup tohoto šetření předala přímo starostovi obce.

Co říci závěrem? Venkov stále žije, rozvíjí se a jeho obyvatelé na tom mají nejen zájem, ale také určité zásluhy. Už jen to, že jsou ochotni hodnotit život v jejich obci, případně navrhnout zlepšení ve vybraných oblastech a také se na nich podílet, je velkým přínosem. Myslím, že míru souladu postojů obyvatel venkova vůči strategii jeho rozvoje jsem ve své práci alespoň částečně nastínila. Dovoluji si tedy konstatovat, že cíl mé bakalářské práce jsem naplnila.

Přílohy

Příloha č. 1 – Projekt ankety s formulářem dotazníku “Anketa spokojenosti obyvatel Štěpánovic s rozvojem v obci”

Příloha č. 2 – Tabulka s výsledky ankety – zdrojová data pro vyhodnocení

Příloha č. 3 - Tabulka s rozdělením hodnocení dle pohlaví (k otázkám č. 2 – 13)

Příloha č. 1 – Projekt ankety s formulářem dotazníku “Anketa spokojenosti obyvatel Štěpánovic s rozvojem v obci”

PROJEKT ANKETY

Zadavatel + řešitel

Jitka Moudrá – studentka 3. ročníku kombinovaného studia Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, obor SOP, specializace Základy veřejné správy na Fakultě managementu v Jindřichově Hradci.

Záměr ankety

Záměrem ankety je zjistit mínění a postoje obyvatel obce Štěpánovice na českobudějovicku k rozvoji jejich obce.

Cíle

Cíl	Název cíle	Číslo otázek
DC1	zjistit názory obyvatel obce na občanskou vybavenost obce	2 - 13
DC2	zjistit názory obyvatel k možnostem rozvoje v obci	14,16
DC3	zjistit názory obyvatel obce na komunikaci mezi obyvateli obce s jejími představiteli	15
DC4	zjistit názory obyvatel obce na chybějící vybavenost	17
	identifikační údaje	18 - 21

Soubor

Základním anketním souborem jsou obyvatelé Štěpánovic, z řad mých známých, různého věku a pohlaví, které osobně oslovím během jednoho týdne. Předpokládám, že ankety se zúčastní zhruba 50 osob. Tento počet, dle mého názoru, bude zahrnovat různorodou škálu obyvatel, kterou budu schopna oslovit osobně. S dotazovanými provedu rozhovor, při němž budou vyplňovat dotazník.

Technika

K realizaci ankety použiji **techniku dotazníku**, jejímž **nástrojem** bude **dotazník**. [13]
První část dotazníku je zaměřena na uzavřené otázky, kde nabízím vícebodovou škálu odpovědí, pomocí kterých chci zjistit, jaký zaujímá respondent postoj k životu v obci,

jeho občanské vybavenosti, rozvoji obce a komunikaci představitelů obce s jeho obyvateli.

Otevřená otázka dává možnost případně se vyjádřit k chybějícímu článku vybavenosti obce.

Druhá část dotazníku je zaměřena na identifikační otázky: k zjištění pohlaví, věku, nejvyššího dokončeného vzdělání a skutečnosti, jak dlouho daný respondent žije v obci.

Zpracování dat

Po shromáždění vyplněných dotazníků provedu jejich kvantitativní zpracování. [13]

Organizace ankety – časový harmonogram

Činnost	Termín
1. přípravná fáze	
<i>příprava projektu</i>	
formulování záměrů a cílů	
stanovení soboru, metodiky a techniky	
sestavení dotazníků	
sestavení časového harmonogramu	
	do 28.2.2010
2. realizační fáze	
distribuce dotazníků	
sběr dotazníků	
	do 10.3.2010
3. závěrečná fáze	
zpracování získaných dat	
vyhodnocení pro účely bakalářské práce	
	do 15.3.2010

Rozpočet ankety

Rozpočtová položka	Jednotka	Jednotkové náklady	Počet jednotek	Celkové náklady
1. Lidské zdroje				
Mzda	1 hodina	110	26	2 860,00 Kč
2. Vybavení, zařízení, materiál				
Drobný dlouhodobý hmotný majetek (notebook - opotřebení)	1 den	29,36 Kč	5	146,81 Kč
Spotřební materiál				
- tisk (papír, toner, včetně opotřebení)	1 stránka	2,30 Kč	100	230,00 Kč
3. Provozní a režijní náklady				
Elektrická energie	1 kWh	5,00 Kč	4	20,00 Kč
4. Ostatní náklady a služby				
Internet	1 den	7.00 Kč	4	28,00 Kč
Knihy, učební pomůcky	-	-	1 kniha	60,00 Kč
Celkové náklady				3 344,81 Kč

Anketa spokojenosti obyvatel Štěpánovic s rozvojem v obci					
Tato anketa probíhá jako součást bakalářské práce, je anonymní a bude použita pouze pro účely této práce. U každé otázky označte prosím pouze jednu odpověď.					
1. Jak jste celkově spokojen/a se životem ve Štěpánovicích?					
prosím, zakroužkujte pouze jednu odpověď					
1	velmi spokojen				
2	spíše spokojen				
3	nevím				
4	spíše nespokojen				
5	velmi nespokojen				
Zhodnoťte prosím, jak jste spokojeni s následujícími službami:					
v každém řádku zakroužkujte prosím jednu odpověď					
2. dostupnost a kvalita mateřské školy	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
3. dostupnost a kvalita základní školy	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
4. dostupnost kroužků pro děti	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
5. kvalita pozemních komunikací	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
6. kvalita chodníků	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
7. možnost kulturního vyžití	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
8. možnost sportovního vyžití	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
9. dopravní obslužnost (aubusové spojení)	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
10. dostupnost a množství nádob na třídění odpadu	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
11. pořádek, čistota veřejných ploch	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
12. obchodní síť – zásobování	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
13. bezpečnost	velmi spokojen	spíše spokojen	nevím	spíše nespokojen	velmi nespokojen
14. V jaké z následujících oblastí byste uvítali rozvoj?					
prosím, zakroužkujte pouze jednu odpověď					
1	volnočasové aktivity				
2	sociálně – zdravotní podmínky				
3	výstavba a obnova stávající infrastruktury (silnice, chodníky)				
4	nové možnosti bydlení				
5	Žádnou, jsem se všemi uvedenými spokojen(a)				
15. Jaké informační kanály, jako prostředek komunikace mezi občany a obecním úřadem vám nejvíce vyhovují / by vyhovovaly?					
prosím, zakroužkujte pouze jednu odpověď					
1	stačí stávající informační zdroje např. místní rozhlas, místní tisk				
2	letáky do schránky				
3	zasílání sms				
4	email				
5	plakáty, billboardy				
6	jiné, např. oznámení na internetových stránkách, komunikační protokol (skype, ICQ...)				
16. Pokud žijete v obci aspoň 10 let, posuďte prosím, jestli se po tu dobu se obec rozvíjí.					
prosím, zakroužkujte pouze jednu odpověď					
1	ano, obec se rozvíjí				
2	nevím – nemohu posoudit				
3	ne, obec se nerozvíjí				

17. Uved'te prosím jednu věc, kterou byste ve své obci uvítali a která vám chybí. (např. kino, zdravotní péče...)	
Na závěr Vás požádám o několik identifikačních údajů pro srozumitelnější vyhodnocení dotazníku:	
18. Jste muž nebo žena?	
1	muž
2	žena
19. Kolik je vám let?	
1	do 30
2	31 – 59
3	60 a více
20. Jaké je vaše nejvyšší ukončené vzdělání?	
1	základní, bez maturity
2	středoškolské s maturitou, VŠO
3	vysokoškolské
21. Jak dlouho žijete ve Štěpánovicích?	
1	méně než 10 let
2	11 let a více
3	20 let a více
4	od narození
Děkuji vám za váš čas.	
Jitka Moudrá, e-mail: ringo1@centrum.cz	

Příloha č. 2 – Tabulka s výsledky ankety – zdrojová data pro vyhodnocení

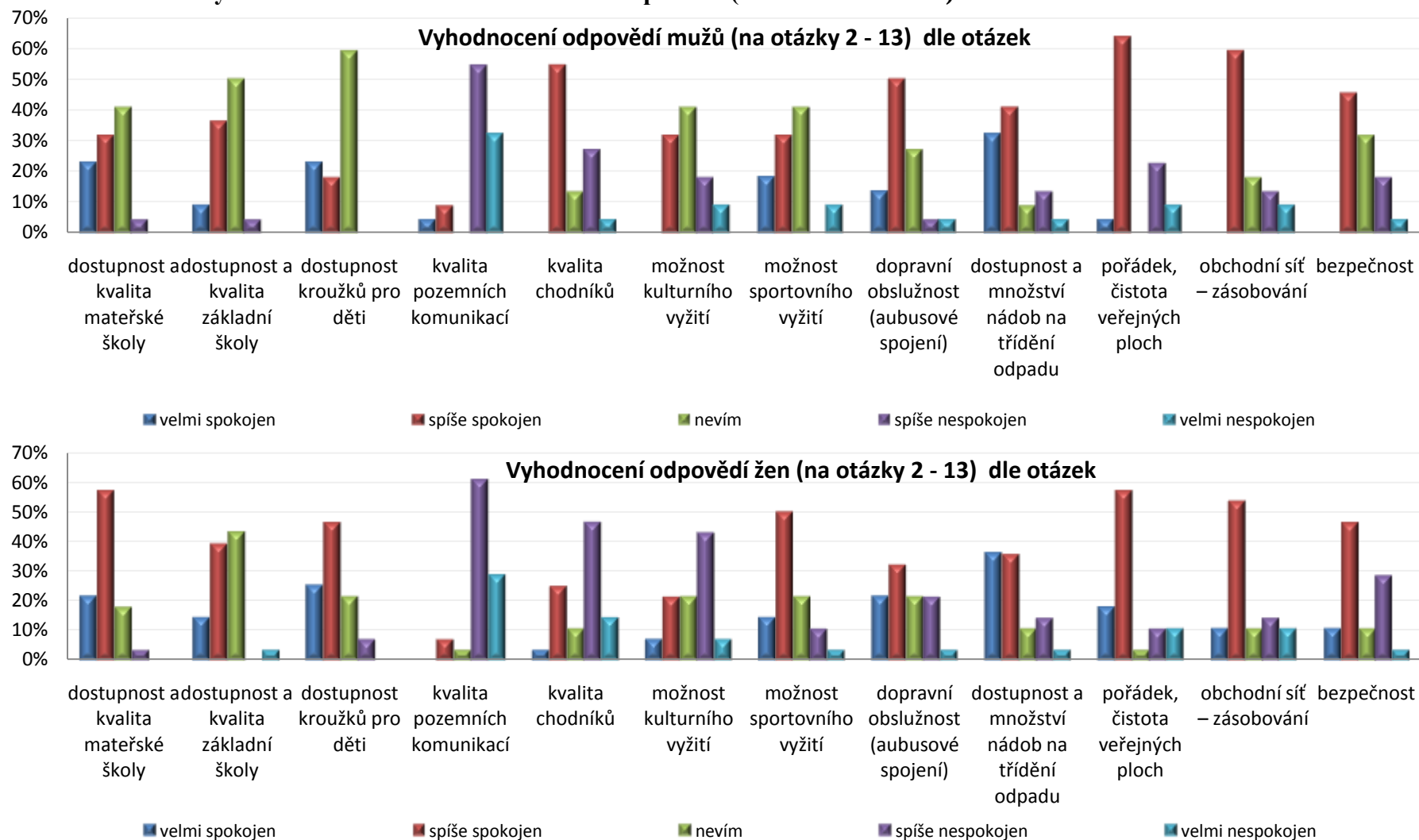
Číslo dotazníku	Otázka	1					2					3					4					5					6					7					8					9					10				
	Znak	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5					
1		1					1					1									1						1				1					1								1							
2			1				1					1									1						1				1					1					1					1					
3		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
4		1					1					1				1										1				1					1						1			1							
5				1					1					1							1						1				1					1					1				1						
6		1					1					1				1										1				1					1						1			1							
7		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
8		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
9		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
10		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
11		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
12		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
13		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
14		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
15		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
16		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
17		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
18		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
19			1				1						1								1						1				1					1					1				1						
20		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
21				1				1						1							1						1				1					1					1				1						
22		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
23		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
24		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
25		1					1						1								1						1				1					1					1					1					
26		1						1					1								1						1				1					1					1					1					
27		1						1					1								1						1				1					1					1					1					

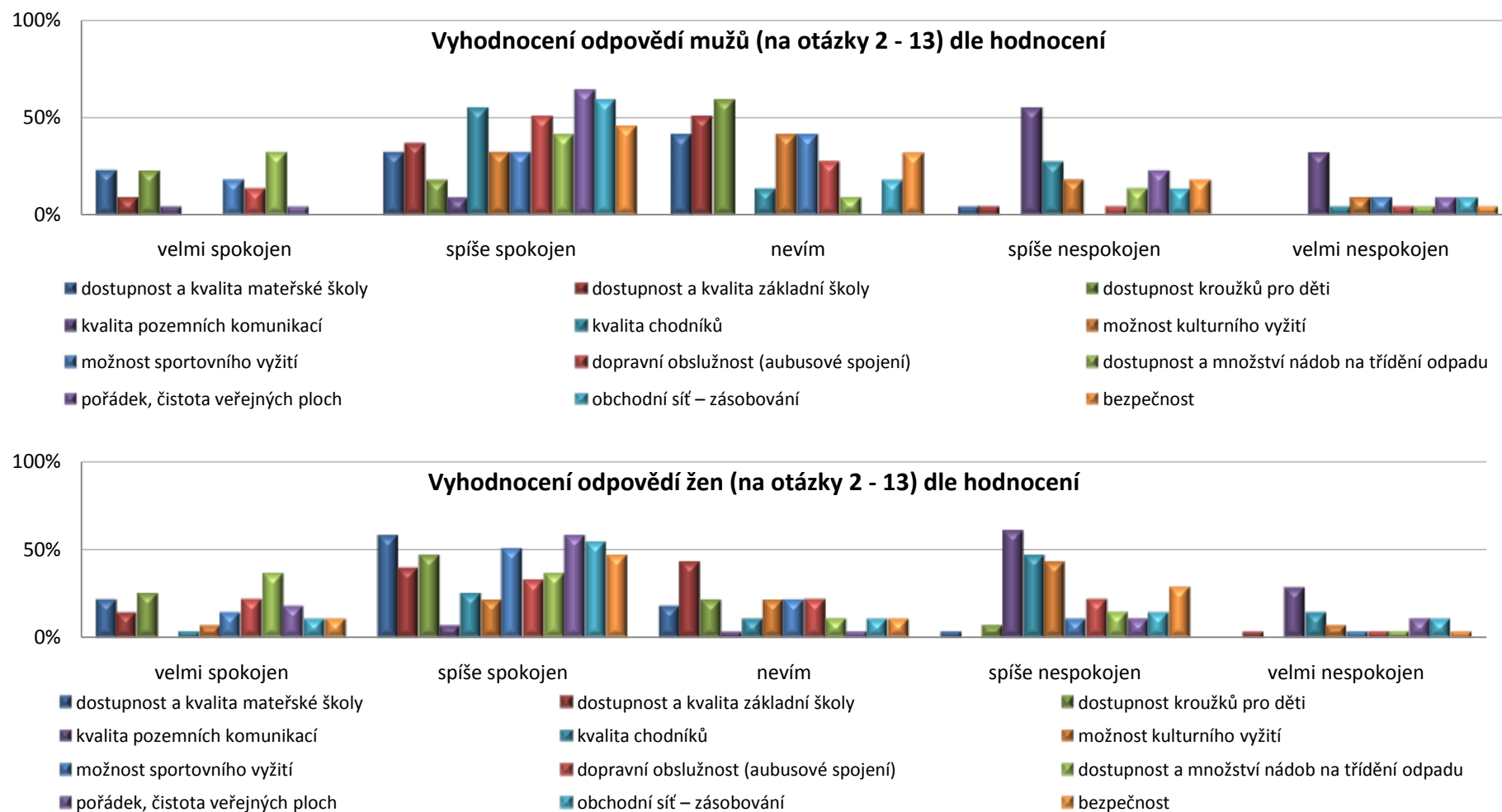
Číslo dotazníku	Otázka	1					2					3					4					5					6					7					8					9					10				
	Znak	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5										
28		1					1					1					1						1				1					1					1														
29		1					1						1					1						1					1					1									1								
30		1					1					1					1						1				1					1					1					1									
31		1					1						1				1						1				1					1					1					1									
32		1				1						1					1						1				1					1					1					1									
33		1				1						1					1						1				1					1					1					1									
34		1					1						1				1						1				1					1					1					1									
35		1					1						1				1						1				1					1					1					1									
36				1		1							1				1						1				1					1					1					1									
37		1					1					1					1						1				1					1					1					1									
38		1					1						1				1						1				1					1					1					1									
39		1					1					1					1						1				1					1					1					1									
40		1					1						1				1					1				1					1					1				1											
41			1				1					1					1						1				1					1					1					1									
42		1					1					1					1						1				1					1					1					1									
43		1					1					1					1						1				1					1					1					1									
44			1			1					1						1						1				1					1					1				1										
45		1					1					1					1						1				1					1					1				1										
46		1						1					1				1						1				1					1					1				1										
47		1					1					1					1						1				1					1					1				1										
48		1					1						1				1						1				1					1					1				1										
49		1					1					1					1						1				1					1					1				1										
50			1				1						1				1						1				1					1					1				1										

Číslo dotazníku	Otázka	11					12					13					14					15						16			18		19			20			21			
	Znak	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
1					1					1				1					1				1				1			1		1		1		1		1				
2					1					1					1				1						1			1		1		1			1							1
3					1	1								1				1					1				1			1		1			1					1		
4				1		1					1							1				1				1			1	1			1			1			1			
5				1			1					1						1					1					1	1			1		1								1
6	1						1					1					1									1	1			1		1		1			1					1
7		1					1					1						1								1	1			1		1				1					1	
8		1							1			1						1								1	1			1			1			1			1			
9				1			1							1				1				1				1			1				1			1			1			
10		1					1				1							1								1		1			1	1				1		1				
11		1					1							1				1					1				1			1	1					1		1				
12		1					1					1						1							1			1		1			1			1		1				
13			1			1						1						1								1	1			1		1		1			1		1			
14		1						1				1						1							1			1			1		1			1		1				
15		1					1					1				1							1				1			1		1				1						1
16		1						1				1						1						1			1			1		1		1			1		1			
17		1					1					1							1						1			1			1			1		1				1		
18		1						1					1					1							1			1		1		1			1			1				
19		1						1					1						1	1							1		1		1		1			1			1			
20	1						1					1						1					1				1			1		1		1			1			1		
21				1					1						1	1							1					1			1		1		1			1		1		
22		1							1					1				1					1				1			1		1		1			1				1	
23		1					1					1						1					1				1			1		1		1			1				1	
24		1					1					1						1					1				1			1		1		1							1	
25		1					1					1						1					1				1			1		1		1						1		
26		1					1						1					1						1				1		1			1			1						1
27		1					1						1					1					1				1			1	1				1			1				

Číslo dotazníku	Otázka	11					12					13					14					15						16			18		19			20			21			
	Znak	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4					
28		1					1						1						1				1			1			1			1				1						
29		1					1						1						1				1			1			1			1				1						
30		1					1						1						1				1			1			1			1				1						
31		1						1						1					1				1			1			1			1				1						
32		1					1					1						1				1			1			1	1			1					1					
33		1						1			1						1					1			1			1	1			1						1				
34		1					1							1			1					1			1			1			1			1				1				
35		1							1					1						1					1			1		1		1			1		1					
36				1			1						1						1				1		1		1		1		1			1				1				
37	1								1			1					1					1			1			1	1			1						1				
38	1						1					1					1					1			1			1			1	1						1				
39	1								1			1							1				1			1			1			1							1			
40		1					1					1					1					1			1			1			1			1					1			
41		1					1					1							1				1	1			1	1					1						1			
42				1					1			1							1			1			1			1			1	1						1				
43					1				1					1		1						1			1			1		1				1					1			
44		1					1						1						1				1			1			1				1			1			1			
45	1								1			1				1						1				1			1			1				1						
46					1		1							1					1				1			1		1		1			1		1							
47				1			1					1							1				1			1			1			1						1				
48				1			1							1					1				1			1			1			1		1								
49		1						1						1					1				1				1	1				1				1						
50		1							1					1					1				1				1	1				1							1			

Příloha č. 3 - Grafy a tabulka s rozdělením hodnocení dle pohlaví (k otázkám č. 2 – 13)

pohlaví respondentů	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
otázka / odpověď v %	velmi spokojen	velmi spokojen	spíše spokojen	spíše spokojen	nevím	nevím	spíše nespokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	velmi nespokojen
2. dostupnost a kvalita mateřské školy	23	21	32	57	41	18	5	4	0	0
3. dostupnost a kvalita základní školy	9	14	36	39	50	43	5	0	0	4
4. dostupnost kroužků pro děti	23	25	18	46	59	21	0	7	0	0
5. kvalita pozemních komunikací	5	0	9	7	0	4	55	61	32	29
6. kvalita chodníků	0	4	55	25	14	11	27	46	5	14
7. možnost kulturního vyžití	0	7	32	21	41	21	18	43	9	7
8. možnost sportovního vyžití	18	14	32	50	41	21	0	11	9	4
9. dopravní obslužnost (aubusové spojení)	14	21	50	32	27	21	5	21	5	4
10. dostupnost a množství nádob na třídění odpadu	32	36	41	36	9	11	14	14	5	4
11. pořádek, čistota veřejných ploch	5	18	64	57	0	4	23	11	9	11
12. obchodní síť – zásobování	0	11	59	54	18	11	14	14	9	11
13. bezpečnost	0	11	45	46	32	11	18	29	5	4

Použitá literatura

Odborná literatura a zákony

[2] Česká republika. Zákon o obcích č.128/2000 Sb. : § 3. In Sbírka zákonů. 2000, 38, s. 1737.

[4] MAJEROVÁ, Věra, et al. *Sociologie venkova a zemědělství*. 4. přeprac. vyd. Praha : ČZU PEF Praha, 2000. 254 s. ISBN 80-213-0651-3

[8] MAJEROVÁ, Věra, et al. *Český venkov 2000*. 1.vyd. Praha: ČZU PEF Praha, 2002. 148 s. ISBN 80-213-0915-6.

[13] NOVOTNÁ, Eliška. *Lokální ankety*. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, nakladatelství Oeconomica, 2004. 55 s. ISBN 80-245-0829-X.

[7] PERLÍN, Radim. Dvacet let proměn českého venkova. *Geografické rozhledy*. 2009, roč. 19, č. 2, s. 24-27.

[14] ŠTĚPÁN, Bláha, et al. 650. výročí obce Štěpánovice. Štěpánovice : Obecní úřad, 2009. 51 s.

Elektronické zdroje

[9] Český statistický úřad. *Český statistický úřad : Varianty vymezení VENKOVA a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 až 2006* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2008 , 16.10.2008 [cit. 2009-11-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/1380-08>>.

[12] Český statistický úřad : Malý lexikon obcí ČR 2009 [online]. 2009 , 29.12.2009 [cit.2010-02-03]. Dostupný z WWW:<<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/1302-09>>.

[15] Český statistický úřad. Český statistický úřad : Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. 2009 [cit. 2010-03-05]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>.

[16] Český statistický úřad. Český statistický úřad : Postavení venkova v Jihočeském kraji [online]. 2009 [cit. 2010-03-05]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/410024FB92/\\$File/31136109a22.pdf](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/410024FB92/$File/31136109a22.pdf)>.

[3] Fondy evropské unie [online]. 2009 [cit. 2009-11-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/NUTS>>.

[1] Ministerstvo zemědělství ČR. BusinessInfo [online]. 2006 [cit. 2009-11-21]. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) . Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/narodni-strategicky-plan-rozvoje-venkova/1001573/42690/>>.

[6] *Naše vesnice : dotace pro malé obce a podnikatele v malých obcích* [online]. 2009 [cit. 2010-01-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.nasevesnice.cz/2/predstaveni-programu/>>.

[5] PERLÍN, Radim. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. [s.l.], 2008. 21 s. Oborová práce. Dostupný z WWW: <<http://web.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>.

[17] *Program obnovy venkova* [online]. 1997 [cit. 2010-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.isu.cz/pov/clanek.asp?id=5>>

[18] *Spolek pro obnovu venkova* [online]. 2006 [cit. 2010-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.spov.org/o-spolku-pro-obnovu-venkova.aspx>>.

[10] ŠPAČKOVÁ, Iva. Mýtus o vylidňování venkova padá, vesnice díky satelitům ožívají. *IDnes* [online]. 1999-2010 [cit. 2009-12-02]. Dostupný z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/mytus-o-vylidnovani-venkova-pada-vesnice-diky-satelitum-ozivaji-pht-/ekonomika.asp?c=A091201_144708_ekonomika_spi>.

[11] Štěpánovice u Českých Budějovic [online]. 2004 [cit. 2010-02-03]. Dostupný z WWW: <<http://stepanovice.unas.cz/>>.